Közélet, közérzet, kultúra

LX. évfolyam 17. szám

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK INGYENES LAPJA

2026. OKTÓBER 22.

www.erzsebetvaros.hu | Erzsébetvárosi Önkormányzat | ujsag@erzsebetvaros.hu

Ősz van: itt a virágültetési idő

Hírünk a 2. oldalon

Az ősz itt van újra. A belvárosi emberek közül nem mindenki tudja, hogy éppen ez egyes virágok kiültetésének ideje. A kerület kertészei persze nem feledkeznek meg róla, így a napokban kihelyeztek már 2660 tő árvácskát, valamint elültettek 270 díszkáposztát és 2000 nárciszhagymát is, amelyek persze hónapok múlva – tavasszal virágzanak majd.

Ételosztással a szegénység ellen

Október 17-én, a Szegénység elleni küzdelem világnapján, a krisnások Ételt az Életért Alapítványa az erzsébetvárosi önkormányzattal közösen ételosztást tartott a Garay téren.

A menü lencsefőzelék volt indiai darapudinggal, és a krisnások 350-400 adaggal készültek. Az ételhez mindenki kapott egy-egy nagy szatyor tartós élelmiszert is: a csomagban volt rizs, tészta, cukor, teák, konzervek. Az ételosztók között láttuk **Szücs Balázs** és **Dr. Kispál Tibor** alpolgármestereket, **Firnigel Lóránd** és **Nagy Andrea** önkormányzati képviselőket. Már az ételosztás kezdete előtt sorban álltak az emberek a téren. Akadt közöttük leszázalékolt munkanélküli, kismama, aki takarításból próbálja egyedül nevelni a kisbabáját, s olyan is, aki nem tudta a devizahitelét fizetni, s el kellett adnia a házát.

Interjúnk a 9. oldalon

Primadonna és doktorandusz

Denk Viktória gyakori fellépő a KULT7-ben. Az idősek hónapjának kezdetén operetteket énekelt itt, november 8-án a Táncdalfesztivál című műsorban lép fel. A művésznő azonban nem csak a könnyebb műfajokban otthonos: a Zeneművészeti Egyetemen végzett, operaénekesként is fellép. Oktat a Színművészeti Egyetemen, ahol éppen a doktori disszertációját írja Huszka Jenő Erzsébet című operettjének történetéről. Ez a mű igencsak közel áll hozzá, hiszen Sissi királynét a Monarcia operett produkciójában éppen ő alakítja. Lehet, hogy hamarosan akár így szerepelhet majd a színlapon: Erzsébet királyné – dr. Denk Viktória.

Közmeghallgatás Erzsébetvárosban!

IDŐPONT:
2026. november 26.
(csütörtök) 17-20 óra között

HELYSZÍN:
Wesselényi utca 17.,
I. emelet
(Milestone Intézet)

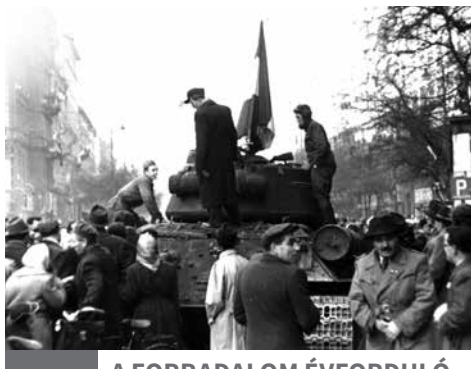
3 PARKOLÁS: TILTAKOZNAK A KERÜLETI KÉPVISELŐK

6 MARADJON ÉLHETŐ BELSŐ-ERZSÉBETVÁROS!

7 MŰVÉSZETI VÁSÁR VOLT A KLAUZÁL-PIACON

10 A FORRADALOM ÉVFORDULÓJA: EGY KERÜLETI MÁRTÍR

Bischitz Fesztivál a Klauzál téren

October 16-án rendezték meg a Klauzál téren az eredetileg szeptemberre tervezett „Közel az emberhez” című Bischitz Fesztivált, amelyet a rossz idő miatt akkor el kellett halasztani. Mintha az időjárás is kárpótolni akart volna minket. A meleg őszi napfényben tényleg mindenki örült a programoknak, annak, hogy ismerkedni lehet, közel lehet kerülni egymáshoz. A Bischitz Központ a főváros egyik legkomplexebb szociális ellátóintézménye, amely a bölcsődéktől a gyermekfogászaton át, a Család-és Gyermekjóléti Központokig, az idősek klubjáig és a házi gondozásig, minden korosztálynak nyújt segítő szolgáltatásokat.

Megnyitó beszédében Niedermüller Péter polgármester is a Bischitz sokoldalúságát emelte ki: „Amikor hallottam, hogy lesz egy ilyen fesztivál, nagyon megörültem neki, mert azt gondolom: az erzsébetvárosi önkormányzatnak vannak fontos intézményei, meg van egy, ami különösen fontos, és ez a Bischitz. Ez az intézmény lefedi mindazt, ami egy közösség számára fontos a szociális területeken.” A felállított sátrakban a Bischitz Központ különböző intézményeinek munkatársaival lehetett beszélgetni, a tér már délelőtt megtelt az érdeklődőkkel, s a színes forgatagban valóban szinte fesztiváli hangulat alakult ki.

S. Zs.

Emlékezni és emlékeztetni

October 7-én megemlékezéseket tartottak az erzsébetvárosi Szenes Hanna parkban a 2023-ban a Hamász terrorszervezet által Izrael ellen elkövetett tömegmészárlások évfordulóján. Három éve több mint 1200 izraelit öltek meg különös kegyetlenséggel és 300 ártatlan embert ejtettek túszul. Az egyik kétgyerekes, meggyilkolt Bibas család (ahol a családfőt két éves fogság után engedték szabadon) tiszteletére állított emlékoszlopoknál fejet hajtott Niedermüller Péter polgármester, Szücs Balázs alpolgármester, Grósz Andor, a MAZSIHISZ elnöke és Mester Tamás, a BZSH elnöke. Este több száz emlékező érkezett a helyszínre; Verő Tamás rabbi imát mondott, több beszéd is elhangzott, felolvasták az izraeli-magyar nagykövetasszony levelét és Gerendás Péter énekelt.

A Dobsuli köszöntése

A 120 éves Dobsuli, mai nevén Erzsébetvárosi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Művészeti Szakgimnázium születésnapjára egy flashmobbal készültek a diákok és a tanárok. October 14-én délelőtt a Queen együttes *We will rock you* című száma szólt a hangszórókból, a dobsulisok pedig kivonultak a Dob utca 85. elé, és palackokon ütötték a ritmust. A Dobsuli már két telephelyen működik, igazgatója Harangozó Hajnalka, aki néhány mondatban köszöntötte a 120 éves, díszes épületet. A gyönyörű szecessziós épületet 1906-ban avatták fel, Hegedűs Ármin tervezte, homlokzatát Róth Miksa színes mozaikjai teszik még különlegesebbé. Többek között ide járt iskolába Ruttkai Éva, Karinthy Frigyes, Füst Milán, Garas Dezső és Gálvölgyi János.

Az Erasmusszal Európában

A Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium életében mérföldkő volt az első Erasmus+ pályázatuk sikere.

A projekt 13 pedagógus számára tette lehetővé, hogy Spanyolországban, Finnországban, Csehországban és Máltán vegyenek részt szakmai oktatáson. Nyelvi, digitális és interkulturális készségeik fejlesztésén dolgoztak, új oktatási módszerekkel és korszerű digitális eszközökkel ismerkedtek meg. Ezek az egész iskola számára hasznosíthatóvá válnak. A pedagógusok szakmai fejlődése közvetlenül hozzájárul a diákok korszerűbb oktatásához. Céljuk, hogy az Erasmus+ lehetőségeiből egyre több fiatal is részesülhessen és iskolájuk egy Európára, új módszerekre nyitott intézmény legyen.

Az iskola arra törekszik, hogy az Erasmus+ lehetőségeiből egyre több diák is részesüljön. A külföldi mobilitási tapasztalatokról minden diák és tanár beszámol a közösségnek.

Maci csoport az idősek otthonában

Erzsébetvárosban október az idősek hónapja, most ebből az alkalomból látogatták meg a Nefelejcs óvodából a Maci csoport tagjai a Dózsa György úti idősek otthonának lakóit. Szinte hazajárnak már ide az ovisok, hiszen évente több alkalommal is, anyák napján, karácsonykor is jönnek köszönteni szépkorú barátaikat. Akik szintén nagyon várják már őket, ezúttal is zsúfolásig megtelt az intézmény nagyterme.

A lakók közül többen rollátorral, bottal vagy járókával érkeztek, de nem akarták kihagyni az eseményt. Az otthon munkatársai pedig még arra is gondoltak, hogy a műsor megkezdése előtt bábfilmek vetítésével szórakoztassák apró vendégeiket. A Nefelejcs óvoda egyik óvónője, Tóthné Simon Csilla lapunknak elmondta, a Covid óta rendszeresen látogatják ezt az otthont: „Nagyon szeretnek idejárni az óvodások, hisz akadnak köztük, akik távol élnek a nagyszüleiktől, dédiktől, alig látják őket. Mindig izgatottan készülnek a műsorokra, és az idősek nagyon hálás közönség: érződik, hogy mennyire örülnek a gyerekeknek.”

S. Zs.

Őszi ültetés

TISZTA7

A Tiszta7 kertészei elkezdték az őszi növények kiültetését Erzsébetváros 13 helyszínén. Az időjárás a kezükre játszott, hiszen a várva várt csapadék éppen hétvégén érkezett. Többszínű árvácskákat, díszkáposztákat, százszorszépeket és nárciszhagymákat ültettek az ágyásokba.

Nyomozzunk együtt Erzsébetvárosban!

A KULT7 egyik legizgalmasabb eddigi előadássorozata kezdődött október 9-én. Dr. Kiss Anna, kriminalista, jogász, az Országos Kriminológiai Intézet főmunkatársa erzsébetvárosi bűnügyekről rántja le a leplet.

Telt házzal zajlott a *Bűntényeink* című előadássorozat első része. „Mindig is érdekeltek a sorozatgyilkosságok, és a profilalkotás; rengeteg Erzsébetvároshoz köthető bűnügyről tudunk. A legismertebb például a 2024-es bőröndös gyilkosság vagy egy prostituált 2015-ös Akácfa utcai meggyilkolása, hogy csak az utóbbi éveket említsem”– meséli Dr. Kiss Anna. Aki szerint a VII. kerület a bűnözéstörténet szempontjából az ország egyik legizgalmasabb területe: itt alakult ki a főváros első, hírhedt „no-go zónája”, itt működtek a legprofibb zsebtolvaj-iskolák, a rendszerváltás után a maffia vetette meg itt a lábát, mostanában pedig a bulinegyed kábítószer-klánjai borzolják a kedélyeket.

November 6-án az irodalom felé fordul majd a szakértő: a szépirodalomban is feldolgozott híres erzsébetvárosi bűnügyekről lesz szó az előadáson. Például a Léderer-ügyről, amelyet Szomory Dezső műveiben, Szász János pedig egy 2018-as filmjében dolgozott fel. Mágnás Elza története, akit Krúdy Gyula több regényéből és Félvilág című Szász Attila-filmből is ismerhetünk. Illetve a „magyar Zolaként” is emlegetett Kóbor Tamás író által feldolgozott Kazinczy utcai kasszafúrók esete is terítéken lesz a KULT7-ben.

K. V.

Lecserélték a szemétgyűjtőket

A Tiszta7 munkatársai új hulladékgyűjtő edényeket helyeztek ki. Ez évente megtörténik, miután felmérték az állapotukat. Most az Akácfa, Alsóerdősor, Barcsay, Dohány, Hársfa, Kertész, Wesselényi és Rumbach utcában szerelték fel az új szemétgyűjtőket. A hagyományos zöld kétedényes kukákból hetvenet kellett kicserélni, miután a régiek már töröttek, sérültek voltak. A háromszögletű, UFO névre elkeresztelt fémedények helyett konstruktívnak nevezett porfestett, hengeres acél szemétgyűjtőket raktak ki.

Erzsébetváros önként nem fizet

A kerület képviselő-testülete október 12-én megtartott rendkívüli ülésén határozottan elutasította a kormány és a fővárosi önkormányzat megállapodását arról, hogy a parkolási rendszer üzemeltetése, a bevételekkel együtt, a kerületektől a fővároshoz kerül.

Barát József

A képviselők úgy döntöttek, hogy a kerület az október 15-i határidőben önkéntes banki átutalás formájában nem fizeti meg a kiszabott 1 049 538 348 forint összegű szolidaritási hozzájárulás részletet.

Az előterjesztés szóbeli kiegészítésében **Niedermüller Péter** polgármester elmondta: a szolidaritási hozzájárulást abban a formában, ahogyan azt a korábbi kormány kirótta, az első perctől kezdve elfogadhatatlannak tartotta, minthogy nem lehet tudni, hogy miért annyi amennyi, milyen elosztási mechanizmusban, kik kapják a pénzt, milyen célokra. A rendszert a teljes átláthatatlanság jellemzi.

A döntés jogi hátteréhez tartozik, hogy az Alkotmánybíróság 2026. szeptember 21-én döntést hozott arról, hogy a szolidaritási hozzájárulás megállapítása és levonása sérti az Alaptörvényt, mert az érintett önkormányzatokat elzárja a jogorvoslat lehetőségétől. A határozat valójában nem szünteti meg a fizetési kötelezettséget, mert az Államkincstár várhatóan beszedi a meg nem fizetett összeget október 20-án. A döntés elsődleges célja az, hogy tisztázzák az önkormányzat jogi álláspontját. Fontosnak tartották megerősíteni, hogy a testület nem vitatja a szolidaritás elvét: a nehéz anyagi helyzetű önkormányzatokat támogatni kell. A grémium határozattal erősítette meg: érdemi egyeztetésre van szükség, hogy 2027. márciusáig megteremtsék az új rendszer jogi feltételeit. A képviselők azzal bízták meg a polgármestert, hogy folytasson tárgyalásokat a Fővárosi Önkormányzattal, a kormánnyal, szükség esetén más állami, fővárosi vagy társkerületi szervezetekkel. Tisztázzon alapvető kérdéseket: mi lesz a parkolási bevételek további sorsa, kompenzálják-e a kieső bevételeket, hogyan alakulnak a parkolási kedvezmények. Nem közömbös az sem, hogy mi lesz azokkal a munkavállalókkal, akik jelenleg a parkolási részlegekben dolgoznak.

A polgármester ezzel kapcsolatban megjegyezte: a főpolgármester gyakran említi, hogy szereti a jó vitákat, csakhogy azoknak a döntések előtt van az ideje és nem pedig utánuk.

A harmadik elfogadott előterjesztés arról szólt, hogy mérjék fel: milyen szolgáltatásokkal segíti a kerület a fővárost saját forrásaiból. Ilyen, hogy az EVIN kézi és gépi takarítást végez fővárosi útvonalakon, Erzsébetváros rendészei is járőröznek ilyen területeken. A kerület jelentős összegeket fordít olyan fővárosi feladatokra is, mint amilyen a hajléktalanellátás, az idősgondozás. Azért fontos ezeknek a kiadásoknak a felmérése, hogy a helyi közszolgáltatások finanszírozási igényei megfelelő súllyal jelenhessenek meg a tárgyalások során. Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy ezeket a költségeket adott esetben kiszámlázzák a fővárosnak.

A viták során a képviselők döntő többsége párthovatartozástól függetlenül támogatta az előterjesztéseket, bár a szolidaritási hozzájárulás meg nem fizetésével kapcsolatban a Fidesz frakcióvezetője, **Benedek Zsolt** aggályait hangoztatta az esetleges kamatterhek miatt. Arról is érdeklődött, hogy nem fenyegetnek-e büntetőjogi következmények. Ezekre a polgármester megnyugtató választ adott.

Egyetlen képviselő volt, aki mindhárom előterjesztés ügyében ellenszavazattal élt. **Lajos Béla**, a Színes Erzsébetváros Egyesület képviselője azt hangoztatta, hogy a kerület lakói is budapestiek, egyben magyarok, tudják, hogy már jó helyre megy a szolidaritási adóval befizetett pénzük. Azt rájuk költi majd a kormány, hiszen már nem Mészáros Lőrinc zsebébe vándorolnak ezek az összegek. Hosszan sorolta a Tisza-kormány eredményeit az iskolakezdési támogatástól, az áfamentes gyógyszereken és a nyugdíjminimumon keresztül, az egészségügyi kiadások emeléséig. A polgármester meg is jegyezte: a képviselő eltévesztette a színpadot.

A kutyapárti **Firnigel Lóránt** is reagált: kormánypárti kampánybeszédnek minősítette Lajos Béla megszólalását, miközben a testület többi tagja a kerületiek érdekeit védi. Mint mondta: úgy látszik, Lajos Béla egy másik moziban szerepel.

Október 1-én kerületi polgármesterek érkeznek a Madách sétány átadására, hogy a parkolási döntést számonkérjék a főpolgármestertől. Balról: Soproni Tamás, Baranyi Krisztina, Rózsa András, Pikó András, Niedermüller Péter

■ A képviselők egyperces néma tiszteletadással adóztak a közelmúltban elhunyt Székely Gábor közgazdász, jogász emlékének, aki a 80-as években Erzsébetvárosban volt pénzügyi osztályvezető, majd a rendszerváltás után Budapest gazdasági főpolgármester-helyettese lett. Számos tisztséget viselt a zsidó közéletben, többek között dolgozott a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület elnökeként is.

Közösségi költségvetés

A lakók zöld és biztonságos kerületet akarnak

Több fa, új gyalogátkelő, hűsölőpontok és egy új tűzfalfestmény – ezek az erzsébetvárosiak kedvenc ötletei az idei közösségi költségvetésben.

S. Takács Zsuzsanna

A 75 szavazásra bocsátott javaslatra szeptember 30-ig csaknem ezer voks érkezett. Az önkormányzat rövid idő alatt összesítette a szavazatokat, és már ki is hirdette az eredményeket. Volt, ahol szoros verseny alakult ki, máshol egyértelműen kirajzolódott, milyen fejlesztést szeretnének leginkább a kerület lakói.

A közösségi költségvetés lehetőséget ad arra, hogy a helyiek maguk javasoljanak fejlesztéseket, majd szavazással döntsenek arról, mire fordítson pénzt az önkormányzat. Bárki szavazhatott, aki betöltötte a 16. életévét, és bejelentett erzsébetvárosi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezett. Az idei eredmények azt mutatják, hogy a zöldebb, élhetőbb és biztonságosabb Erzsébetváros sokak számára közös cél.

A **zöldfejlesztések és fenntarthatóság kategóriában** a faültetés bizonyult a legnépszerűbbnek, a szavazatok 31 százalékával. A nyertes javaslat új fák telepítését szorgalmazza a kerületben, elsősorban a Garay utcában és környékén.

A **közlekedés és biztonság kategóriában** a Damjanich és a Murányi utca sarkára tervezett gyalogátkelő nyert, a szavazatok 26 százalékával. A javaslat benyújtója szerint a környéken több óvoda, bölcsőde és iskola is működik, így különösen fontos lenne a biztonságos átkelés.

A **szolgáltatások fejlesztése kategóriában** a hűsölő- és ivópontok kialakítása győzött, a voksok 33 százalékával. A forgalmas közterületekre tervezett pontok különösen a nyári hőségben jelenthetnek majd könnyebbséget. A javaslattevő arra hívta fel a figyelmet, hogy a szélsőséges meleg egyre komolyabb egészségügyi kockázatot jelent, főként az idősek, a kisgyermekek számára. A hűsölőpontok enyhíthetik a hőség okozta megterhelést, és élhetőbbé tehetik a köztereket.

A **közösségi terek fejlesztése kategóriában** egy művészeti ötlet került az élre: a Nefelejcs utcai óvoda melletti társasház falára tervezett tűzfalfestmény, amely a szavazatok 17 százalékát kapta. Az alkotás színt és vidámságot csempészhet az óvodások mindennapjaiba.

„Az önkormányzat igyekezett felhasználni a legutóbbi közösségi költségvetés tapasztalatait” – mondta **Kovács Brigitta**, a program önkormányzati koordinátora. Úgy véli, a csaknem ezer szavazat igazolja, hogy jó irányba haladnak, és bízik abban, hogy legközelebb még több ötlet érkezik, és még többen vesznek részt a szavazásban.

KOVÁCS BRIGITTA

A szavazás lezárult, a munka azonban most kezdődik. Az önkormányzat munkatársai hozzálátnak a nyertes fejlesztések megtervezéséhez és előkészítéséhez. Kovács Brigitta hangsúlyozta: a gyalogátkelő kialakításának és az utcazöldítésnek a megtervezése több hónapot is igénybe vehet, a hűsölőpontok előnyeit pedig várhatóan csak jövő nyáron élvezhetik a lakók. A tűzfalfestmény előkészítése viszont már a napokban megkezdődik. Az önkormányzat ígérete szerint a megvalósításról folyamatosan beszámolnak, így az erzsébetvárosiak nyomon követhetik, hogyan válnak a közösen kiválasztott ötletek kézzelfogható fejlesztésekké.

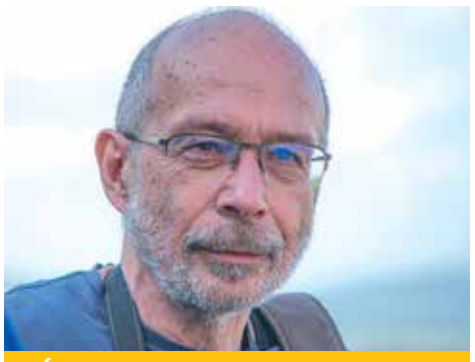
Ülésezett a Fővárosi Közfejlesztések Tanácsa

Fővárosi döntések: konfliktusok és új távlatok

A parkolási rendszer központosításáról két olyan fél állapodott meg a Fővárosi Közfejlesztések Tanácsán, amelyek anyagi gondokkal küzdenek. Ezt mondta lapunknak Tosics Iván a Városkutatás Kft. ügyvezetője, aki ugyanakkor fontos, pozitív lépésnek tartja a tanács újraélesztését és óriási jelentőséget tulajdonít annak, hogy a tervek szerint összekapcsolják a főváros és az agglomeráció közlekedési hálózatait.

Barát József

Nem az történt-e, hogy két erős, de forráshiánnyal küzdő tárgyalófél, a kormány és a főváros, a harmadik, jelen nem lévő, gyengébb szereplő, a kerületi szint rovására állapodott meg valamiről? „Nyilvánvaló, hogy vannak ellentmondások, pénzügyi pressziók ebben az ügyben, de tévedésnek tartanám, hogy kizárólag Budapest és a kerületek viszonyában értékeljük, hogy végre ismét asztalhoz ültek a kormány és a főváros vezetői. Ezt én igen jó hírnek tartom.” Így reagált lapunk kérdésére a városfejlesztési szakértő, az EU Eurocities Gazdasági Fejlesztési Bizottságában képviselte Budapestet.

NÉVJEGY

Tosics Iván, városkutató, matematikus, szociológus, ebben a tudományágban doktori fokozatot szerzett. A Városkutatás Kft. társalapítója, ügyvezetője, városfejlesztési szakértő. Tanított a Budapesti Műszaki Egyetemen, az ELTE-n, a Közgazdaságtudományi Egyetemen, a CEU-n, jelenleg a Pécsi Tudományegyetem dokori iskolájának oktatója. Az European Network for Housing Research szervezet elnökhelyettese.

Tosics Iván lehetségesnek tartja, amit egy interjúban a főpolgármester vetett fel: hogy egy új önkormányzati törvény elfogadása után egyszerre erősödjön a fővárosi és a kerületi szint. Szerinte jogos igény, hogy a helyi önkormányzatok visszakapjanak olyan hatásköröket, amelyeket a Fidesz vett el tőlük, kapjanak

nagyobb befolyást az iskolák és az egészségügyi intézmények fölött. Természetesen nagyon sok minden függ a jogalkotói szándéktól. „Feltehetően az a rendszer sem volt jó, amikor az iskolaügyet teljesen decentralizálták, át kell gondolni, hogy hasznos-e, ha minden kistelepülésnek önálló iskolája van.” Ez a kérdés persze fel sem vetődik a fővárosi kerületekkel kapcsolatban, amelyek alighanem jól járnak, ha az országgyűlés meghozza a választási kampányban megígért decentralizációs döntéseket.

A szakértő lapunknak elmondta, hogy városfejlesztőként az elmúlt 35 esztendő egyik legnagyobb hibájának tekinti, hogy nem sikerült a főváros és környékének kapcsolatrendszerében előrelépni. Ráadásul 2018 óta, amikor kettébontották a Közép-Magyarorországi régiót, Budapestet bezárták saját határai közé. Az akkori kormány leállított minden olyan fejlesztési projektet, amely Magyarország legnagyobb városát összekötötte volna saját vonzáskörzetével. A Fővárosi Közfejlesztések Tanácsát 2018-ban még Tarlós István főpolgármestersége idején hozták létre, ám az intézmény munkája 2019-ben, az ellenzéki győzelem után ellehetetlenült.

Ma feszítő igény, az integrált várostérségi fejlesztés. Tosics Iván szerint egyszerűen tragikus az a helyzet, hogy az agglomerációból naponta több százezer autó lépi át a főváros határát, ami a belső kerületek életét is megkeseríti. Ha azok az emberek, akik Budapest vonzáskörzetéből naponta járnak be a városba, a vonatot és a közösségi közlekedést választhatják, a jelenlegi fenntarthatósági dilemmák számottevő része megoldódik. „Nagyon jelentős előrelépés a Budapesti Közlekedési Központ városkörnyéki jogosítányainak megteremtése együttműködésben az Országos Közlekedési Központtal” – vélekedik a Városkutató Kft. ügyvezetője.”

Mi a legsürgősebb, legfontosabb a feladatok közül, amelyek az újraalakult Fővárosi Közfejlesztések Tanácsa előtt állnak? „Most mindent meghatároz, hogy úgy tűnik, sikerült az EU-s pénzek nagy részét megmenteni, de ezeket a pénzeket okosan kell elkölteni. Két-három éven belül hatalmas fejlesztéseket kell megcsinálni.” Tosics Iván emlékeztet arra, hogy 2021-ben 300 milliárd forintnyi beruházást szánt Budapestnek az Európai Unió, aminek azonban csak elenyésző része „engedte” át a korábbi kormány.

A szakértő a főváros előtt álló mai lehetőségeket a Pest-Buda egyesítése után 1870-ben megalakult Fővárosi Közmunkatanács feladataihoz hasonlítja. Az akkor létrejött Budapest keretei között az FKT meghatározó jelentőségű munkát végzett: megalkotta a mai város szerkezetét. A mai FKT-nek ezt a munkát kell folytatnia a tágabb várostérség keretei között.

Lakossági fórum a Verseny utcai építkezésről

Fontos a környéken élők nyugalma és biztonsága

Október 5-én megkezdődött a Verseny utca 22-24-ben az új 78 lakásos önkormányzati bérház építése. Ugyanezen a napon délután lakossági fórumot tartottak a kerületi körzeti önkormányzati képviselő, Pleva Dániel Murányi utcai irodájában.

Sándor Zsuzsa

Coulibaly Miriam és Telek Dorottya

A helybéliek közül sokan jöttek el a fórumra, amelyet Coulibaly Miriam, az EVIN Zrt. PR és marketing menedzsere moderált, a cég részéről **Geszler Gabriella** műszaki igazgató válaszolt a kérdésekre, a kivitelező Építő- és Épületkarbantartó Zrt.-t pedig **Telek Dorottya** építésvezető képviselte. Ő elmondta, az építési helyszínen tereprendezéssel és növényirtással kezdenek, majd elindulnak a talajmechanikai munkák, a ház alapozása, ami várhatóan az év végéig tart majd.

Ennek része az is, hogy több helyen tíz méter mélységig lefúrnak a talajban, majd ott elhelyezik el azokat az acélszerelvényeket, amelyek stabilan tartják az épületet, s egyben megakadályozzák, hogy a szomszédos lakóházak megsüllyedjenek. A helyszínen geodéta végez majd rendszeres méréseket, és ha a legapróbb süllyedést tapasztalja, azonnal műszaki korrekciót hajtanak végre. Tény azonban, hogy a talajfúrások zajjal járnak majd.

Az építkezési területet 0-24 órában fogják őrizni, valamint bójákkal és korlátokkal zárják körül. A lakossági gyűlésen többen felvetették, hogy szerintük ezek a bóják nem eléggé biztonságosak, könnyen ledönthetők, a gyalogosok és járművek számára is balesetveszélyes lehet a környék.

A kivitelező cég nevében Telek Dorottya megígérte, bár a bójákat most ideiglenesen kihelyezik, de átgondolnak más megoldásokat is, valamint azt, hogy a járókelőknek olyan biztonsági sávot jelöljenek ki, ahol veszélytelenül közlekedhetnek. Hozzátette: hétköznapokon 7-től 17

Otthon. Erzsébetvárosban

óráig dolgoznak majd a helyszínen, szombaton is ott lesznek, de akkor a csendesebb feladatokat végzik el. Ezt többen is kifogásolták, mondván, legalább a szombati pihenőnapokon ne zavarják a szomszédos házakban élők nyugalmát. Végül abban maradtak, hogy megnézik a helyi rendeleteket, szabad-e a kerületben hétvégén közterületen dolgozni vagy sem. Az építtető cég mindenképp betartja a szabályokat. Ígérték azt is, hogy locsolják majd ezt az utcaszakaszt, hogy az építkezéssel járó por minél kevésbé szennyezzen. A fórumon az egyik hölgy kérte, hogy a kivitelező cég működtessen folyamatosan elérhető telefonszámot, ahol be lehet jelenteni, ha az építkezésen valamilyen gond merülne fel. Erre is pozitív volt a válasz.

A 22 méter magas lakóház földfelszín feletti szerkezetének építését jövőre kezdik el, és 2028-ban fejezik be.

Kérdések és válaszok a beruházásról

• Parkolhatnak-e a munkagépek az úttesten, elzárva a forgalmat?

– Nem, a munkagépek hosszabb ideig semmiképpen sem parkolhatnak az utcán.

• Mennyire környezetkímélőek a munkálatok során használt gépek?

– Kizárólag a hatályos környezetvédelmi szabványoknak megfelelő, folyamatosan karbantartott és ellenőrzött gépeket alkalmaznak.

• Mekkora lakások épülnek?

– Az új épületben 30 m² és 80 m² közötti alapterületű lakásokat alakítanak ki.

• Készülnek-e tetőkertek az épületen?

– A tetőfelületen alacsony fenntartási igényű egyszintes élő zöldfelületek lesznek.

• Milyen szempontok alapján választják ki a bérlőket?

– A lakások egy részét nyílt pályázati úton, másik részét pedig csereelhelyezés keretében lehet majd kibérelni. A részletekről a koncepció véglegesítése után tud az EVIN Nonprofit Zrt. tájékoztatást adni.

• Milyen elérhetőségen (telefon, e-mail) lehet jelezni az építkezéssel kapcsolatos felmerülő problémákat?

– A közvetlen lakossági ügyfélszolgálati elérhetőségek (élő telefonszám és e-mail cím) kijelölése folyamatban van, míg ez megtörténik, a muszak@evin.hu címen keresztül lehet érdeklődni.

Élet az iskola falain túl

Krausz Viktória

Egy éves lett a Kezünkben a Tér projekt, amit a Bischitz munkatársa, Berki Erzsébet álmodott meg és mások mellett Szücs Balázs alpolgármester támogatott. Persze a legnagyobb dicsőség a fiataloké, akik lelkesen működtetik a csoportot – online, offline egyaránt.

Bevilágított terem, harapni- és innivaló bekészítve, popcorn-pont a sarokban, a DJ a DJ-pultban, műsorvezetők a színpadon, a videós csapat munkában, játékok kikészítve az asztalokra, a terem előtt artista- és táncnövendékek melegítenek – izgalom kint és bent, mint a profi rendezvényeken általában. A Kezünkben a Tér egy éves születésnapi buliját október 9-én a Milestone Intézetben tartotta. A többségében

Berki Erzsi és a gyerekpezsgők

hetedik kerületi diákok alkotta csapat szerényen ünnepelte magát, a szervezők inkább azzal foglalkoztak, hogy minden a terveknek megfelelően alakuljon, a vendégek jól érezzék magukat. Elégedettek lehettek: a táncbemutatók elkápráztatták a közönséget, a kitalált játékok jól sikerültek, a tombolán szinte mindenki részt vett, a csokitorta és a gyerekpezsgő mind elfogyott.

„Egy év alatt minden kerületi iskolába eljutottunk, a legtöbb intézményben vannak Teresek, sőt, már zuglói és második kerületi Teres diák is van” – mondta büszkén az egyik műsorvezető Selman Ahmed, vagy ahogyan mindenki ismeri: Mudi. Szücs Balázs alpolgármester köszöntőbeszédében kiemelte: nagyon büszke minden résztvevőre, szervezőre, lelkes, befogadó, kreatív társaság alakult ki egy év alatt. „Köszönöm, hogy megtanítottatok bízni, hinni a közösség erejében, elkápráztat a bátorságotok, szorgalmatok, jelenlétetek, maradjatok ilyenek.” Majd köszönetet mondott a projektet segítő tanároknak, iskolaigazgatóknak, civil szervezeteknek is, és bejelentette: már készül az ifjúsági klub, amelynek az István és a Hernád utca sarkán lévő irodahelyiség ad majd otthont. Igény van rá, hiszen 10 ezer fiatal él Erzsébetvárosban.

„Sokat tanultam a fiataloktól. A közösségépítés sikere nem csak számokban mérhető: különböző iskolákból, már kerületen kívülről is érkeznek fiatalok, teljesen más családi háttérrel, nehézségekkel, elképzelésekkel, nekik kell megtalálniuk egymással a közös hangot és a saját szerepüket; megtanulnak együttműködni, felelősséget vállalni és alakítani saját környezetüket. Különbözőségük ellenére együtt hoznak létre valamit, közben formálódnak, ez az igazi siker. Hasonló lendülettel, sok új ötlettel megyünk tovább” – mondta lapunknak Berki Erzsébet, szociális segítő. A videós csapat folyamatosan tölt fel fotókat, videókat a Kezünkben a Tér Facebook-oldalára. A Tér továbbra is vár minden csatlakozni vágyó fiatalt.

Pályázati felhívás Felsőoktatási Ösztöndíjra

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata az Oktatási és Gyermekügyi Minisztériummal együttműködve a 2026/2027. tanév második és a 2027/2028. tanév első felére vonatkozóan a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatot hirdet.

A pályázat benyújtásának határideje: 2026. november 5.

A pályázattal kapcsolatos további tudnivalók a www.emet.gov.hu, a www.erzsebetvaros.hu oldalon, valamint a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáin érhetőek el.

Radnai Márk az ifjúsági önkormányzatok képviselőivel és Komenda Virággal a Tudatos Ifjúságért Alapítvány koordinátorával

Október 8-án a KULT7-ben zajlott az Itt Kezdődik – Ifjúsági Önkormányzatok Országos Találkozója, a Tudatos Ifjúságért Alapítvány szervezésében. Összesen 22 település ifjúsági önkormányzata képviseltette magát, több mint 100 fiatal érkezett a rendezvényre. Tapasztalatcsere, közös gondolkodás volt a fő céljuk, hogy hatékonyabban tudják képviselni kortársaik érdekeit. A résztvevők szerint a leggyakoribb probléma a passzivitás, a közösségek hiánya és ezek negatív hatása a mentális egészségre.

Szücs Balázs erzsébetvárosi alpolgármester nyitóbeszédében örömmel jelentette be a kerületben is formálódik az ifjúsági önkormányzat. Elmondta: a közélettel fiatalon megismerkedni nagyon fontos, akkor kevésbé lehet megvezetni az embert és könnyebb megtalálni a saját hangunkat. „Meg kell tanulni célokat kitűzni, elérni és együtt tenni a közösségért. Az iskolák falain túl is van élet, fontos, hogy tudjatok és merjetek települési sőt, akár országos szinten gondolkodni.”

Radnai Márk kormánybiztossal is beszélgettek a diákok. Szerinte fontos az összefogás és biztatta a fiatalokat, hogy álljanak ki a nekik fontos ügyek mellett. Kérdésre válaszolva kiderült: kedvenc filmje a Holt költők társasága.

Ovis programok szépkorúaknak

Aki pótnagyikról és pótunokákról gondoskodik

Az évszakok és ünnepek tematikája mentén találja ki a feladatokat, szempont, hogy az idősek és az ovisok is meg tudják oldani – egymás segítségével. Egerer Tímeát, a Nefelejcs ovi óvónőjét öt éve azzal bízták meg, hogy a nagyobb gyerekekkel látogassa meg a Peterdy utcai Bentlakásos Idősotthon lakóit. A kedves gesztus havi szokássá vált.

Egerer Tímea óvodapedagógus a jókedv nagykövete

„Lépcsőfokonként építettük ki a programot az akkori szociális segítővel. Volt, hogy még éjfélkor is ötleteltünk, milyen feladatokkal lepjük meg a csapatot. Az idősek mindig nagyon várják az ovisokat, pótnagyszülő-unoka kapcsolatok is kialakulnak. Karácsonyra és anyák napjára ajándékot készítünk, műsort adunk nekik. Október a szüret és az idősek napja, ennek keretében telt a legutóbbi alkalom, novemberben a Márton napról szólnak majd a feladatok” – meséli a tősgyökeres erzsébetvárosi Egerer Tímea. Aki a nyitott, nyugodt, aktív, együttműködő, vidám és türelmes nagycsoportokat tudja vinni erre a programra. Ők tolerálják, ha az idősek rosszabbul hallanak, nehezen mozognak, netán megértési problémáik is vannak.

Logikai, kézügyességet fejlesztő, agy-megmozgatós feladatokat talál ki – mindez sok órás rákészülést, eszközgyártást, nyomtatást, szöveg- és képkeresést, laminálást igényel az óvónőtől. A szépkorúak szeretik a mondókákat, dalokat, gyakran meg is hatódnak. Kialakulnak párok, sőt az sem ritka, hogy az ovis a családjával együtt is ellátogat az idősotthonba. A szépkorúakat napokra feltölti az ovisok látogatása, a tőlük kapott rajzok színesebbé teszik a falakat, a gyerekek számára pedig külön öröm és büszkeség, hogy saját programjuk van. „A műsorokra próbálni kell, ez sok idő és szervezés, volt, hogy úgy éreztem, már nem tudom vállalni, de amikor látom az idősek könnyes mosolyát és a gyerekek lelkesedését, az új erőt ad” – meséli Tímea.

A pedagógus az óvónői szakközépiskola után, 18 évesen kezdett dolgozni a Damjanich utca 51-ben lévő lakásóvodában, a Nefelejcs ovi elődjében, 1997-ben költöztek át a most is működő Nefelejcs utcai óvodába. Munka mellett elvégezte a főiskolát, és bár hívták másik intézménybe, nem ment. Ma már ő az egyetlen Nefelejcs-alapítótag és az egyetlen, aki a Honvéd Táncegyüttesben, Novák Tatánál volt hivatásos táncművész. Fontos számára a pontosság, az udvariasság, a tisztelet, a segítőkészség és folyamatosan monitorozza magát. Egyik nagymamája pedagógus volt, nagypapája pedig főmérnök, minisztériumi titkárságvezető édesanyjától hozta a precizitást, a „vonalasságot”, édesapja viszont bohém, életvidám zenész-zeneszerző. Fiú ikertestvére életművész, húga külföldön lakik. Tímea kisgyerekkora óta néptáncol. Óvónőként titokban felvételizett a Honvéd Táncszínházba és legnagyobb meglepetésére felvették. Őrlődött, mit tegyen. Az óvodavezető azt mondta: ha nem megy el, örökre bánni fogja, bármikor szeretettel várja vissza. Főállású táncművész lett. Ott ismerte meg a férjét, aki Novák Tata sofőrje volt. Lányuk, Anna egy erzsébetvárosi szakgimnáziumba jár és a Bihariban néptáncol. „A Honvéd Táncszínház fénykorában, 1999 és 2004 között voltam társulati tag: rengeteg külföldi, belföldi turné, reggeltől délutánig próbák, esténként előadások, fizikailag, lelkileg is nagyon megterhelő, de csodás hivatás”. Amikor véget ért táncművészi pályafutása, már másnap mehetett vissza az óvodába, de még évekig járt haknizni a honvédos táncosokkal és a mai napig többükkel tartja a kapcsolatot.

Azt tapasztalja, hogy a gyerekek idegrendszerét nagyon megtépázza a mai világ, a rengeteg képernyő. A szülők között pedig vannak, akik lenézik a pedagógusokat, fenyegetik, feljelentgetik őket. „A tanároktól szeint, a gyerekek nincsenek felkészülve az iskolára, de hozzánk sokan még »babaként« érkeznek: nem tudnak beszélni, pelenkásak, cumisüvegből isznak” – magyarázza az óvónő. „Egyre több a speciális igényű, nehezebben kezelhető és évismétlő nagycsoportos, nagy szükség lenne több fejlesztő szakemberre, gyógypedagógusra.” Timin gyakran szó szerint lógnak a kiscsoportosok – a dereka ezért gyakran sajog, de számára az a legfontosabb, hogy a kicsik biztonságban érezzék magukat.

A Nefelejcs ovisok legutóbbi találkozója a Peterdy idősotthon lakóival a szüret jegyében telt

S. Takács Zsuzsanna

Kutatói ösztöndíjak Erzsébetvárostól

■ Október 26-án, hétfőn 17 órától közönség elé lépnek azok az állami ösztöndíjas PhD-hallgatók, akiknek tudományos munkáját az erzsébetvárosi önkormányzat is támogatta idén. Az Állatorvostudományi Egyetem Kómár Gyula előadójában rendezett pódiumbeszélgetésen tizenkét fiatal tudós ad rövid betekintést abba, milyen témával foglalkozik, miből írja doktori disszertációját. Ez alkalom arra is, hogy a kerület lakói megismerjék, milyen kutatások létrejöttét segítette az önkormányzat.

A rendezvény nyilvános, minden érdeklődőt szívesen látnak. Lapunk olvasói az év során több korábbi ösztöndíjas doktoranduszt is megismerhettek. Most egy újabb fiatal kutatót, Pintér Laurát mutatjuk be, aki a kortárs magyar irodalommal foglalkozik. Hogy kik választják ki a támogatottakat, arról is képet kaphatunk dr. Michalkó Gábor egyetemi tanár révén, aki a pályázatokat elbíráló bizottság tagja. A turizmuskutatót a kerület múltjáról, átalakulásáról és jövőjéről kérdeztük.

„Az irodalom segít abban, hogy megértsük egymást”

Aki sok regényt olvas a doktori címért

Pintér Laura, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának elsőéves hallgatója a korábbi csoportban nyerte el Erzsébetváros támogatását, hogy több időt fordíthasson tudományos munkájára. Az egy szemeszterre szóló program ugyanakkor túlmutat az anyagi segítségen: lehetőséget teremt, hogy a kerület és az itt élő doktoranduszok jobban megismerjék egymást, a fiatalok pedig tudásukkal, munkájukkal bekapcsolódhassanak a kerület életébe.

Laura már gimnazistaként tudta, hogy irodalommal szeretne foglalkozni, de azt még nem sejthette, hogy néhány évvel később „Narratív és prózapoétikai viszonylagosság a kortárs magyar prózában” címmel írja majd disszertációját. Számára az irodalom nemcsak kutatási terület: az is fontos neki, hogy másokkal megszerettesse az olvasást. „Nekem természetes, hogy olvasok, de a gimnáziumban voltak barátaim, akik nem vettek könyvet a kezükbe. Egyiküknek sokáig mondogattam, hogy mindegy mit, csak olvasson, ő ma már falja a könyveket. Szerintem nincs olyan ember, aki ne találna olyan könyvet, ami igazán megszólítja!”

A doktori mellett dolgozik is: a székesfehérvári Vár folyóirat olvasószerkesztője és szabadúszó újságíró. A kulturális újságírás „nagy szerelem”, de az egyetemi oktatás is vonzza. A kettőt szeretné valamiképpen összekapcsolni: „Álmom, hogy a hétköznapi olvasóhoz közelebb tudjam vinni a tudományos szövegeket.”

Mi is erre tettünk kísérletet, amikor megkértük arra, hogy doktori témájáról beszéljen közérthetően. Ez nem is olyan egyszerű. Kutatásai során filozófiai, pszichológiai és irodalomelméleti kérdésekkel is foglalkozik. Mások mellett Friedrich Nietzsche és Martin Heidegger munkásságát is tanulmányozza. Hogy képet kapjunk arról, mi foglalkoztatja, Závada Pál két regényén keresztül mutatta meg kutatásának néhány fontos elemét.

A Jadviga párnájában és a Milotában többek között azt vizsgálja, hogyan mesélhetik el ugyanazt a történetet különböző szereplők úgy, hogy mindegyiküknek megvan a maga igazsága. „Nincs egyetlen igazság. Vagy ha úgy tetszik: nagyon sok igazság van” – magyarázza.

Ehhez kapcsolódik az egymás megértésének nehézsége is. A Jadviga párnájában például három szereplő ír ugyanabba a naplóba, de egymás bejegyzéseire mindig csak a másik halála után reagálnak: papíron, szinte önmagukkal vitatkoznak, amikor valódi párbeszédre már nincs lehetőség. A Milotában az egyik elbeszélő magnóra mondja, a másik leírja a történetét. Más eszközzel, más nézőpontból próbálják elmondani a saját igazságukat. A kutatás olyan kérdésekig vezet, mint hogy mennyire ismerhetjük meg önmagunkat és egymást, hogyan beszélhetünk ugyanarról a múltról, és miként élnek tovább bennünk korábbi generációk tapasztalatai.

A beszélgetés során Erzsébetváros is szóba került. Laurát régi és személyes kapcsolat fűzi a kerülethez: 15 éves megszakítással, de gyerekkora óta itt él.

Szereti a környék nyüzsgését. „Szerintem párját ritkítóan pezsgő és sokszínű itt a kulturális élet.” A Keleti környékéről kialakult rossz képpel sem ért egyet: hangsúlyozza, hogy őt soha nem érte itt rossz élmény. Külön örül a Városliget közelségének, és annak is, hogy a házukban valódi közösség alakult ki: folyosóbulikat szerveznek, a közös ügyeket pedig együtt intézik.

A közösség, az emberi kapcsolatok és az irodalom nem is esnek olyan messze egymástól. Laura legalábbis így látja: „Az irodalom mintákat ad az emberi létezésről, a viselkedésformákról, segít abban, hogy megértsük egymást, és önmagunkat.”

Bulinegyed – ahogy a turizmuskutató látja

Belső-Erzsébetváros maradjon élhető

Kevés budapesti városrész vált ki annyi vitát, mint Belső-Erzsébetváros. Egyesek szerint a bulinegyed, a befektetések és a turizmus új életet leheltek a korábban hanyatló kerületrészbe. Mások, főként az itt élők, elviselhetetlennek érzik a folyamatos zajt, a tömeget, a közbiztonság romlását. „Szeretjük vagy sem, bármennyire megosztó a bulinegyed, ez ma tény, így alakult, lehetetlen egyik pillanatról a másikra átalakítani” – fogalmaz a városrész fejlődését kutató szakember.

Dr. Michalkó Gábor egyetemi tanár szerint nem a buliturizmus felszámolása, hanem annak átgondolt szabályozása jelenthet megoldást. „Ha megszüntetjük az ilyen turizmust, akkor az őket kiszolgáló helyek bezárnak, mindenütt lehúzott redőnyöket látunk majd.” – figyelmeztet.

A turisztikai szakembert gyökerei is ide kötik. „A szüleim szerint már a dédnagymama is abban a Vörösmarty utcai lakásban lakott Középső-Erzsébetvárosban, ahová születtem. A Dob utca 85-be jártam általános iskolába, a szomszéd kerületben, a Kölcseyben voltam gimnazista, Erzsébetvárosban álltam először katedrára friss diplomásként, az akkori Vámos Ilona Ruhaipari Szakközépiskolában, a Wesselényi utcában. Itt laktam 30 évig, a szüleim még mindig itt élnek” – meséli.

Az egyetemi TDK-dolgozatát és a szakdolgozatát is Erzsébetvárosból írta. A HUN-REN CSFK turizmuskutatójaként azóta is visszajár, a bulinegyed kérdéseit pedig a Pannon Egyetem doktori iskolájában PhD-hallgatóival közösen is kutatja, így jól ismeri, hogyan jutott idáig a kerület, és hogyan működik ma.

Ez a városrész már a kezdetektől sűrűn beépített. A háztulajdonosoknak az volt az érdekük, hogy minél több lakást alakítsanak ki, és minél több embert tudjanak bezsúfolni a korszerűtlen, sokszor fürdőszoba nélküli szoba-konyhákba. A rendszerváltást követő privatizáció után ugyan a lakások többsége magántulajdonba került, ám a felújításokra kevés forrás jutott.

A fordulatot a 2000-es évek elején megjelenő romkocsmák és a köréjük szerveződő szórakoztatónegyed hozta el. A befektetők lakásokat, egész emeleteket, sőt, teljes házakat vásároltak meg, a foghíjtelkeken pedig új épületek jelentek meg. Michalkó Gábor szerint ez a folyamat jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy nőtt a városrész presztízse és egyúttal az ingatlanok értéke.

A változás során új lendületet kapott a zsidó kulturális és vallási élet is, fejlődött az éttermi kultúra, és egyre több turista fedezte fel a kerületet. A városrész lakosságának összetétele is megváltozott: a korábban jellemzően idős, alacsonyabb jövedelmű népesség aránya csökkent, miközben egyre több fiatal, egyetemista, külföldi munkavállaló és digitális nomád költözött ide.

Michalkó Gábor úgy véli, Erzsébetváros jövője abban rejlik, hogy az éjszakai funkciók mellett fokozatosan megerősödjön a kerület nappali vonzereje is. Ebben kiemelt szerepe lehet a zsidó kulturális örökségnek, a gasztronómiának, a kávéházi kultúrának és a kreatív iparágaknak. „Az éjszaka a romkocsmák világa, a nappal pedig az éttermeké, a kávézóké és a kulturális helyszíneké lehet” – foglalja össze elképzelését. Szerinte a kerület fejlődésének kulcsa a párbeszéd. Erre nemcsak a lakók és az önkormányzat között van szükség,hanem a vállalkozókat is be kell vonni ebbe.

Erzsébetváros ma egyszerre lakóhely, kulturális központ és turisztikai célpont. A kérdés már nem az, hogy megállítható-e a változás, hanem az, hogyan lehet úgy fejleszteni, hogy a városrész hosszú távon is élhető maradjon azoknak is, akiknek ez az otthonuk.

Művészeti vásár a Klauzál csarnokban

A festészet nagy sikert aratott a piacon

Lent a piacon a szokott nyüzsgés: vásárlók jönnek-mennek, folyamatos a zsibongás. Fent, az általában csendes galérián most ugyancsak zajlik az élet. Mosolygós arcok mindenütt, van, aki társasággal érkezett, más egyedül járja a standokat, meg-megállva egy-egy alkotás előtt. A kortárs művészet három napra beköltözött a piac fölé, és láthatóan sokan kíváncsiak voltak a Budapest Independent Art Fair (BIAF) rendezvényére október 9. és 11. között.

S. Takács Zsuzsanna

A vásárt bárki ingyenesen látogathatta. Tizenegy kis, független galéria mutatkozott be, hogy egymást segítve nagyobb láthatóságot érjenek el, és nyitottabbá tegyék a galériák sokak számára zártnak tűnő világát.

Polgár László Ladót, az egyik szervezőt meglepte az érdeklődés. „Előzetesen úgy gondoltam, naponta háromszázan biztosan eljönnek. Ehhez képest tegnap és tegnapelőtt ezernél is többen megfordultak a standoknál. Nyitástól zárásig talpon vagyunk, folyamatosan beszélgetünk, kérdésekre válaszolunk” – mesélte vasárnap délelőtt. Szerinte a médiavisszhang is sokat segített.

A Start Galéria tulajdonosa, Fekete Angelika, aki szintén részt vett a szervezésben, örül a beharangozó cikkeknek, mert szerinte a kortárs képzőművészet még szinte láthatatlan a sajtóban. Pedig a szakmának gyűjtőket is kell nevelnie, hogy húsz év múlva is legyen, aki műalkotásokat vásárol. A mostani vásár tapasztalatai szerint, van fogékonyság a kortárs művészet iránt. „A szakma is pozitívan fogadta az eseményt. A közönség pedig érdeklődő, vannak kérdéseik. Sokan meglepődnek, hogy bárkivel örömmel beszélgetünk a művekről” – mondta.

A kiállítók is sikeresnek ítélték a vásárt, bár az eredményességet nem elsősorban az eladott képek számában mérték. Legalább ilyen fontosak voltak a személyes találkozások: a galériások, kurátorok és alkotók egymással is ismerkedtek, a közönségtől pedig közvetlen visszajelzéseket kaptak.

Fekete Anikó, Tarnai Edina, Polgár László Ladó szervezők

A nagy művészeti vásárokon való megjelenés sok kis galériának megfizethetetlen, a magas belépőjegyárak pedig az érdeklődőket is visszatarthatják. A BIAF-on a galériák önköltséges alapon vettek részt, a látogatók pedig ingyen léphettek be. G. Horváth Boglárka festő a közvetlenséget tartotta a rendezvény egyik legnagyobb értékének. Őt különösen a külföldi fiatalok érdeklődése lepte meg. Művészportrékkal díszített vászontáskáiból New York-i és francia látogatók is vásároltak.

Szenográdi Szabina, a Piknik Művészeti Csoport tagja számára is a személyes kapcsolatok jelentették a vásár egyik legnagyobb értékét. Különösen jólesett neki, hogy „az emberek bátrak és kérdeznek”, sőt, saját emlékeiket, történeteiket is hozzákapcsolják a látott képekhez.

A látogatók sokféle indíttatással érkeztek, és a művészet is mást-mást jelent számukra. A Bécsben élő Németh Brigitta festőművészként új alkotók felfedezésének örült, és fontosnak tartotta, hogy megismerhette az embert a festmény mögött. Kenesei Enikő, aki hobbiból fest, arról mesélt, hogy a művészet egy nehéz életszakaszon segítette át; most egy művészetterápiás beszélgetés is érdekelte. Gallusz Alexandra, aki szenvedélyes galérialátogató, arról beszélt, hogy Londonban, ahol sokáig élt, a fiatalok körében divat galériákba járni, és reméli, hogy ez Budapesten is elterjed. Másnak a művészet feltöltődést jelent, Kujbus Gábor pedig inkább a színek, formák és a látvány örömét kereste, nem feltétlenül a képek mögöttes üzenetét.

Talán ez a vásár egyik legfontosabb eredménye: nem kellett hozzá műértőnek vagy gyűjtőnek lenni. Ahogy a szervezők írták: „Nálunk nem kell úgy tenned, mintha már mindent tudnál a kortárs művészetről.”

A várakozásokat felülmúló érdeklődés a folytatásra is biztat: a szervezők és az önkormányzat egyaránt szeretnék, ha a vásár a jövőben is helyet kapna a Klauzál téri vásárcsarnokban.

Balázs János kiállítása a Csányi5-ben

A filozófus remete

A Cigányságkutató Intézetnek van egy 120 festményből álló gyűjteménye, amelyből 35 kép Balázs János műve. Az erzsébetvárosi önkormányzattal közösen a Csányi5-ben most ebből állítottak ki 24-et.

Dalia László

Az október 9-i megnyitón mondta is Daróczi Ágnes, a képzőművészeti gyűjtemény művészeti vezetője, hogy Salgótarján fölött, a pécskői cigánydombon élt festőművésznek mindössze nyolc év adatott meg, hogy alkosson, de a magyar roma képzőművészetnek ő a meghatározó alakja.

Fél éve sincs, hogy a Cigányságkutató Intézet a Damjanich utca 16-ban bérel egy lakást, hogy ott tárolja a festményeket. Látva a gyűjteményt, **Szücs Balázs** alpolgármestert lenyűgözte a Balázs János képek világa, s nem telt sok időbe, hogy **Daróczi Ágnessel** megbeszéljék, a Csányi5-ben, a Zsidó Történeti Tárban méltó helyen lehetne kiállítani a képeit. „Miközben sok rossz történetet tudunk mesélni, az országnak van egy másik arca is, hogy itt mindenkinek helye van, a roma művészet minden ága-bogának is. Szándékunk szerint ez a kiállítás is erre hívja fel a figyelmet” mondta az alpolgármester.

NÉVJEGY • Balázs János Alsókubinban született, nagyapja és apja ismert prímás volt. Ötévesen, félárván maradt, és családjával a Salgótarján központjában levő pécskődombi cigány-telepre került. Itt a többi cigánnyal együtt, maguk tákolta putriban tengették életüket. Mindössze két osztályt végzett. Házbontásból, cipőjavításból, tetőfedésből és gombászásból élt. 1971-ben, 66 évesen kezdett el festeni és csupán nyolc alkotó év adatott neki. A Corvina Kiadónál megjelent az „Ecsettel és iróval” című kötet, amely verseiből és képeiből ad válogatást. Ő mondta magáról, hogy „nem vagyok naív festő, csak görbe tükrön át nézem a világot.”

Daróczi Ágnes elmesélte, hogy még 1979-ben, a Népművelési Intézetben kezdték el gyűjteni a roma festők képeit, s ha tehették, ha kerültek szponzorok, vásároltak is. A legbüszkébbek a 35 Balázs János festményre, amely az életművének alapja, így a Csányi5-ben is kiállíthatták a Bölcsek, a Csütörtök, A jövő háborúja és az Attila sírja című képeket.

Egy 70 négyzetméteres viceházmesteri lakást vettünk ki a kerületben, még azt sem tudjuk, hogyan fogjuk kifizetni a bérét, de végre van helyük a képeknek és a cigánymesterségek tárgyainak –mondta Daróczi Ágnes. – Ezek már rég megérdemelnének egy múzeumot, de az még várat magára. Talán előbb-utóbb elismerik, hogy ezt az országot együtt építettük...

A megnyitón Pataki Gábor művészettörténész beszélt Balázs János munkásságáról, akit úgy jellemzett, mint a roma képzőművészet Homéroszát, aki „autodiakta volt, de nem naiv. Ma azt mondanák, hogy outsider artist. Ő volt az első roma festő, aki szakított a hagyományokkal, nem csak hegedűsöket és tábortűz mellett pipázó öregeket festett.”

A képen: Szabó Tamás szobrászművész, Balogh Dániel kurátor, Daróczi Ágnes kurátor, Szücs Balázs alpolgármester és Pataki Gábor művészettörténész

Szabó Tamás szobrásznak személyes emlékei vannak, hiszen évekig együtt dolgozott Balázs Jánossal, feljárt hozzá a cigányhegyi 18 négyzetméteres vályogházba, sőt, utóbb egy bronzszobrot is készített róla, ami 2006 óta Salgótarjánban, a Pécskő és a Március 15. utca találkozásánál áll. Ő mesélte el, hogyan lett a költőből festő, s született nyolc év alatt egy életmű.

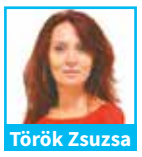
– Botos Zoli barátommal feljártunk az öreghez, mert elképesztő irodalmi és filozófiai tudása volt – mesélte a szobrász. Egyszer Zoli otthagyta az ecseteit, ceruzáit, vásznait hogy ő felhagy a festéssel. János bácsi morgott egyet, de másnap már festett egy képet, először a házáról, majd egyre kijjebb merészkedett a világba. Mi tartottuk benne a lelket, mert láttuk, micsoda tálentuma van. Aztán felvittünk néhány képét a Magyar Nemzeti Galériába, F. Mihály Idához, aki a naiv művészettel foglalkozott, s ő már másnap lejött a pécskői cigányhegyre. S hirtelenjében lett itthon és külföldön kiállítás, film. János bácsit felfedezték.”

Az est meglepetése volt, amikor Daróczi Ágnes felkonferálta Horváth Máriát, aki csodaszép cigány dalokat énekelt, s a párja, Balogh Dávid kísérte gitáron. Szücs Balázs hallotta őket Újpesten, s előadásuk annyira megragadta, hogy elhatározta: egyszer elhívja őket Erzsébetvárosba. Ám az utóbbi évek gyászban teltek a családnál, s ahogy a cigányok mondják, ilyenkor nincs mulatozás, nincs dalolás. Most végre hallhattuk őket is.

Hol láthatók a képek? Miután a Csányi5-ben bezár a Balázs János kiállítás, a festőművész képeit, valamint a cigánymesterségek eszközeit megtekinthetik az érdeklődők a Romano Instituto székhelyén, a Damjanich utca 16-ban. Szívesen fogadnak iskolai csoportokat és egyéni látogatókat, ha előzőleg egyeztetnek a romanoinstituto@gmail.com-on.

Dés Lászlóval és Cserhalmi Györggyel indul a kerület legizgalmasabb kulturális hétvégéje:

Erzsébetvárosi Függetlenek Fesztiválja

Török Zsuzsa

November 6. és 8. között az év egyik legvagányabb színházi rendezvénye következik, ahol lesz minden: improvizáció, kulisszatitkok, feminista színház, sőt, még közös ebéd is.

A függetlenek fesztiválján formabontó közösségek és produkciók várják a közönséget, és a fennmaradáshoz szükséges támogatásokat. A szervező társulatok: Bethlen Téri Színház, Gólem, Imposztor Színházi Társulás, KV Társulat, RS9.

Bátorság, szabadság, kevés pénz

A korábban IMeFeszt-ként megismert pörgős rendezvénysorozat ötletgazdája Szücs Balázs, Erzsébetváros alpolgármestere. „Szerintem a színház nem ér véget ott, hogy tapsolunk, felállunk a székből és hazamegyünk. Az volt a célom, hogy hozzunk létre egy olyan közvetlen platformot Erzsébetvárosban, ahol a nézők és a művészek tényleg találkozhatnak, sőt, akár együtt is ehetnek! A kerület kulturális fűszerét, szabadságát adják ezek a közösségek. Az önkormányzattal nemcsak támogatást akarunk adni, hanem biztos hátteret, és közös ünnepet, ahol megmutathatják legizgalmasabb arcukat.” Formanek István, a Bethlen Téri Színház kommunikációs vezetője, a fesztivál egyik szervezője szerint példaértékű a hazai kulturális életben, ahogy Erzsébetváros támogatja ezt a kezdeményezést: „A független társulatok számára ma a túlélés a tét. Ez a három nap nemcsak a játékról szól, hanem arról, hogy a nézők a támogatói jegyekkel közvetlenül a színházak talpon maradását segítik.”

És hogy hogyan lehet ma függetlenként elindulni és életben maradni a pályán? Erre is keresik majd a választ a fesztivál beszélgetős műsorain.

Dés Lászlóra improvizálni

A nyitány helyszíne a Belvárosi Színház: november 6-án este Dés László zeneszerzővel, előadóművésszel beszélget Krug Emília. Az életútinterjút megszakítják közreműködő alkotók, hogy az elismert zenész életének egy-egy epizódját improvizáció formájában jelenítsék meg. Az est exkluzív vendége Cserhalmi György színművész lesz.

Látható a hétvégén Falussy Lilla keserédes szerelmi darabja – a Metadolce 2.0 – az RS9 Vallai kertben, az RS9-ben Schwajda György A szent család című művét lehet megnézni a Rátkai műhely tolmácsolásában. Hanoch Levin Téli Temetés című fekete komédiája, valamint Borgula András performansza, A zsidó, aki ott sem volt – a Gólemben látható majd. A Spinoza Színházban Tóth Krisztina Borneói lepkék a víz felett című művének felolvasószínházi produkcióján vehetünk részt, Nagy Mari tolmácsolásában.

Apropó nők!

„Lehet tudni, hogy feminista vagyok, a 90-es években feminista hálózatot is szerveztem. Ha engem megkérdeznek, milyen téma izgat leginkább, gondolkodás nélkül rávágom, hogy a nők helyzete. Így a fesztiválhoz a színházunk női vonalon csatlakozik” – fogalmaz Lábán Kati, az RS9 igazgatója. Három interaktív workshopon vehetünk részt náluk: dr. Bozsár Gabriella mentálhigiénés szakértő az öregedés sztereotípiáival száll szembe, Lenhardt Anita pszichológus a családi identitásvesztésből kivezető utat keresi, míg a Józan Babák Egyesület művészetterápiával segít az addiktológiai, mentális, egészségi vagy családi nehézséggel küzdő nőknek. Az Imposztor Színházi Társulás egy tabudöntögető, feminista improvizációs előadással készül, ahol a nézők kalapba dobott ötleteiből születnek a jelenetek.

Kulisszatitkok, Hasznos táncok a Bethlen új tereiben

A teátrum igazgatója, Váczi László a kulisszák mögé vezeti az érdeklődőket. Szász Zsófia táncművész, koreográfus és Urbanovits Kriszta színművész arra a kérdésre keresi a választ, hogy mire jó, mennyit ér a kortárs tánc védőháló nélkül? Közös improvizációs estjükhöz kapcsolódik Bobál Katalin Tánc & Lélek című fotókiállítása.

A gasztronómia se marad el a fesztiválról: ebédmenüt is elfogyaszthat a Gólemben, aki kíváncsi arra, mi Gryllus Dorka, Radnay Csilla és Borgula András legkedvesebb étele. Jó eséllyel a művészekkel is találkozhatunk a helyszínen.

Teljes program itt: www.effeszt.hu

Helló, ősz! Évadot nyitnak színházaink!

„Budapest közepén nem tehetjük meg, hogy nem kockáztatunk”

Ősbemutatók sora az Örkényben

A hatból négy ősbemutató, mind a négy kortárs női szerzőtől, mind a négy megrendelésre – ismét izgalmas és innovatív évadot kezdett el az Örkény Színház. Bíró Krisztához kötődik az *Állampolgári Tehetségkutató*, Szilágyi Eszter Annához *A nő, aki saját magát kereste*: mindkettő októberi premier volt.

A karácsonyozzatok velünk, vagy ússzatok haza című előadás

Gáspár Máté igazgató
Búcsú az Orosz baráttól, az Országkórus tovább él

Kudarc:

„Több nehéz pillanat volt, amit menedzselni kellett. Elmaradt Ladányi Andrea rendezése, helyette készült el Kovalik Balázzsal a Trójában nem lesz háború.” Ezt a darabot mi is nagyon szerettük (szerk.), viszont nem rajongtunk az Orosz barátért. „Rettenetesen megosztó előadás lett, igaz, annak is szántuk. A közönség fogadtatása sokkal támogatóbb és pozitívabb volt, mint a szakmáé. Elgondolkodtató: hol van a közönség és hol a szakma tűréshatára?” Elbúcsúztak az Orosz baráttól, mert Kerekes Éva távozott a társulattól és pótolhatatlannak tűnt.

Öröm:

Negyven civil közreműködött az Országkórus produkcióban, melynek a Merlin az otthona. Nem klasszikus színház ez sem, az eredetiségében, különlegességében rejlik az ereje. Installáció, szocio-kutatás, részvételi színház és kortárs dráma együtt. „Mindezeknek egy érzékeny és klassz mixe, minden elemére büszke vagyok. Sokat kaptunk a résztvevőktől, és ők is sokat kaptak ettől a munkától, nagyszerű, hogy ekkora létszámmal folytatni tudjuk..”

A nő, aki saját magát kereste

December 18-án mutatják be Geréb Zsófi szövegével és rendezésében *A teljesség igénye* című előadást, mely személyes családtörténetekből kiindulva vizsgálja az emlékezet, az örökség és az identitás kérdéseit. December 19-én debütál Kincses Réka új színdarabja, a *Légy imádott az asszonyok között! A karácsonyozzatok velünk, vagy ússzatok haza* című játéka osztatlan sikert aratott két éve, így a nagyszínpadon folytatódik Csöpiék története.

Tavasszal világhírű alkotó érkezik a színházba: Márton Dávid, a müncheni Kammerspiele társulatának tagja a *Berlin, Alexanderplatz* adaptációjára készül a társulattal. A nagy klaszszikus, Vörösmarty Mihály szerelmi komédiáját gondolja újra Dohy Balázs: április 8-án lesz *A fátyol titka* bemutatója.

A részvételi színház tovább él az Örkényben: demokrácia társasjátékot – *Mega-game* – terveznek Vidovszky Györggyel, illetve a KÁVA csapatával Ibsen adaptációt mutatnak be, az Örkény-közben.

Egyedülálló esemény:
Sissi Őszi Tánchét a Bethlen téren

A Bethlen téren az Erzsébetvárosi Függetlenek Fesztiválja mellett a SŐT7-re készülnek gőzerővel: november 14. és 20. között tizenötödik alkalommal találkoznak náluk Közép-Európa legkiválóbb kortárstánc-művészei. A fesztivál nem csupán a kerületben, de hazánkban is egyedülálló kulturális eseménynek számít. Idén ukrán, svéd, román, horvát, lengyel, spanyol, német, szlovén és magyar művészek lépnek föl a színházban.

Az Erzsébet királyné névnapja köré szervezett program az első években a hazai kortárstánc-élet nívós előadásait, majd évekig a vidéki társulatok bemutatkozásait helyezte előtérbe. „A 2026-os koncepció a közép-európai régió táncművészetének sokszínűségére és innovatív irányaira koncentrál” – fogalmaz Váczi László igazgató.

A kortás tánc a magas kultúrába emeli a nézőt, nyitott lélekkel és a kapcsolódás igényével érdemes beülni egy előadásra. Végig nézve a programot, kettőt szeretnénk önöknek szívből ajánlani, ezek a mi választásaink:

November 15-én Checkmate! címmel látható egy sakkjáték által ihletett táncelőadás. Hat előadóművész, akik jelmezeik révén egymáshoz kapcsolódnak, sűrű koreográfiát hoznak létre, amely egyszerre tükrözi az együttműködést és a közös tér megosztásából fakadó feszültségeket. A sakkfigurák által ihletett karakterek fontos társadalmi kérdésekre reflektálnak. Izgalmas előadásnak ígérkezik a Calima is, november 20-án. A Szaharából érkező porviharok koreográfiai vizsgálatát látjuk majd a színpadon: a mű középpontjában pedig a légzés áll. Igazi unikum: A november 19-ei előadás koreográfusa az a Rainer Behr, aki fontos szereplője Wim Wenders 2011-es Oscar-díjra jelölt táncfilmjének a modern tánc ősanyjáról.

A SŐT7 Fesztivál mellett az évadban az SZFE hallgatói veszik be a teátrumot. Februárra tervezik a Vendégváró Fesztivált, határon túli magyar társulatokkal, tavasszal az első Nemzetközi Monodráma Fesztivált szeretné megszervezni a Bethlen csapata.

https://www.bethlenszinhaz.hu/sot7/

Denk Viktória a Huszka darabról írja a doktoriját

Erzsébet királyné Erzsébetvárosban

A Magyar Színházban, vagyis Erzsébetvárosban mutatták be 1939. január 4-én Huszka Jenő *Erzsébet királyné* című operettjét. A Sissi és Andrássy gróf kapcsolatáról szóló darab hatalmas sikert aratott, 1939 márciusában már századszor került színre. A Monarchia operett évekkel ezelőtt színre vitte a darabot *Sissi, a magyar királyné* címmel, s a címszerepet Denk Viktória játssza azóta is. Most a Színművészeti Egyetemen a hajdani ősbemutatóról írja a doktoriját.

Dalia László

Az életrajzok énekművészről szólnak, miután a Zeneművészeti Egyetemen végzett, de primadonnaként, sőt, operaénekesként is fellép, éneket tanít a Színművészeti Egyetemen, ahol a doktoriját írja egy Huszka operettből is.

– Valóban a doktori iskolában tanulok, s akár az oktatói pályáról is írhattam volna a doktorit, de a színház jobban érdekel. A Pesti Magyar Színiakadémián kezdtem az oktatást, majd a színművészetin a Novák-Selmeczi osztályba kaptam meghívást hangképző tanárként és azóta sem hagytam abba. Természetes, hogy miután öt éve játszom Sissit a Monarchia előadásokon, sokat foglalkoztam a királynéval és magával a Huszka-operettel. Huszka Jenőről ma már kevesen tudják, hogy a Bob herceg 1902-es bemutatójával indította el a magyar operettet hódító útjára.

Nyilván az sem volt véletlen, hogy éppen Erzsébetvárosban rendezték az ősbemutatót?

– Az 1938–1939-es színházi évadban három Erzsébet királynéról szóló színpadi mű bemutatóját is tervezték Budapesten, többek között Bajor Gizi főszereplésével. Karády Katalinnal a címszerepben zenés filmet is forgattak az Erzsébet operettből. A Magyar Színházban viszont bemutatták a Huszka-operettet, Lázár Máriával és Földényi Lászlóval a főszerepben, s játszott a darabban Latabár Árpád is. A daljáték Szilágyi László korábban írt librettójával került színre, amelybe Huszka beleszeretett, s akkor már tíz éve volt az utolsó bemutatója, tehát neki is igen fontos volt a siker. 1940-ben Podmaniczky Félix filmet is forgatott az Erzsébet operettből Karády Katalin, Jávor Pál és Tolnay Klári főszereplésével.

Az 1939-es esztendő már háborút ígért, ahogy a tankönyvek szokták volt írni, gyülekeztek a felhők. Sissi, a magyarok királynéja elterelte a borús gondolatokat?

– A húszas-harmincas években nagy kultusza volt Sissinek, s Huszka Jenő Szilágyi László librettóját választotta. Viszont tudomásul kellett vennie, hogy a nagyközönség méltatlannak érezte volna, ha Erzsébet királyné a színpadon dalra fakad, ezt a korabeli sajtó meg is erősítette, ezért Sissi az eredeti operettben csak prózai szerepet játszik. Egyébként Huszka mesélte el a darab történetét az egyik lapnak, s e szerint „Daljátékom főszereplője nem a királyné, hanem a kedves, rokonszenves fiatal magyar leány, Latkóczy Ida, aki Erdélyből került fel a bécsi Burg káprázatos pompájába és aki rajongó meggyőződéssel érzi, hogy meg kell nyernie a császár hitvesének lelkét a magyar nemzet számára.” A Monarchia előadásában, amit Gödöllőn mutattunk be 2021-ben, s azóta a környező országokban is többször játszottuk már, Kerényi Miklós Gábor rendező úgy gondolta, hogy a népszerű dalok mellett, mint a „Szegény magyar nép, téged vihar tép...” és a „Délibábos Hortobágyon” mellett legyen egy duettem Idával vagyis Dezső Ágotával. Ez a Szeptember végén, Petőfi verse, amit eredetileg Ida egyedül énekelt.

Erzsébetvárosban amúgy is ismerős, találkoztunk már többször is, hiszen a KULT7-be is visszajáró vendég. Az idősek hónapjának programsorozata is az ön fellépésével kezdődött.

– Valóban számomra fontos városrész ez a kerület. Diákként is gyakran megfordultam itt, azután a Pesti Magyar Színházban évekig játszottam A muzsika hangjaiban és akkor még ott működött a Pesti Magyar Színiakadémia is. S azóta is idekötnek a régi ismeretségek. Most meg a fiam bérel itt egy lakást a Jósika utcában. Ő választotta ezt a belvárosi negyedet, és nagyon szeret itt lakni, ideális a fiataloknak is, minden közel van.

Szegénysorból Hollywoodig

A Spinozában október 7-én mutatták be a *Barbra Streisand* című előadást. A kétszeres Oscar-díjas színésznőt Gallusz Nikolett, a világsztár édesanyját Tóth Enikő alakítja, az előadást Czeizel Gábor rendezte.

Sándor Zsuzsa

Sándor Anna, a Spinoza alapító művészeti vezetője nem először ír színpadi forgatókönyvet egy-egy zsidó származású híresség-ről. Nem a puszta életrajz érdekli, hanem a hírnév mögötti ember drámája. Barbra Streisand például nagyon mélyről indult, többszörösen hátrányos helyzetből, senki nem hitt benne, senkire sem számíthatott önmagán és a saját tehetségén kívül.

Barbra 1942-ben született Brooklynban egy szegény ortodox zsidó családban, a nagyapja kántor volt. A kislány másfél évesen veszítette el az édesapját, és ezt a traumát soha nem tudta kiheverni. Édesanyja újra férjhez ment, de a mostohaapa nem törődött a kislánnyal, az anya is rideg, elutasító volt vele. Gúnyolta őt az előnytelen külseje, nagy orra miatt.

Az amerikai moziban akkoriban Judy Garland és Marylin Monroe volt a szépségideál, de Barbrát ez nem riasztotta vissza attól, hogy

bejelentse otthon: ő is színésznő lesz. Középiskola után költözött Manhattanbe, hogy megvalósíthassa színészi álmait. Alkalmi munkákból tengődött, fizette a színházi tanodáit. Színművészeti Akadémiát sosem végzett, énekelni sem tanult, de gyönyörű énekhangjával hamar kitűnt. Énekesi pályafutása egy melegbárban kezdődött, ahol megnyert egy énekversenyt, és ettől kezdve sorra hívták őt különböző bárokba fellépni. Egyre elegánsabb helyekre. Megjelent az első albuma, és a Fehér Házban is énekelhetett John Kennedynek. Menedzsert azonban nehezen talált, azt javasolták neki, ha sikeres akar lenni, operáltassa meg az orrát. Ám ő erre nem volt hajlandó. A világsztárt alakító Gallusz Nikolett, a Madách Színház művésze szerint Streisand azért sem akarta megműtetni az orrát, mert attól tartott, elveszíti a hangja jellegzetességét. A megjelenésében, személyiségében volt valami egyéni és karakteres, kilógott a sorból.: „A pálya elején ez hátrányt jelent, de később előnnyé válhat, hisz aki színészként különleges vonásokkal is ki tud emelkedni a többiek közül, arra könnyebben felfigyelnek.”

Barbrát a tehetsége szépítette meg: a csúnyácska lányból gyönyörű nővé alakult át – plasztikai műtét nélkül. A világhírt számára a Funny Girl hozta el, a musicalt 1964-ben mutatták be a Broadwayn, majd a filmes adaptációban alakított főszerepéért 27 évesen megkapta az első Oscar-díját. A második Oscart énekes-zeneszerzőként kapta meg a *Csillag születik* című filmben felcsendülő „Evergreen” dalért. Drámai színészként is világsikert aratott: Az *Ilyenek voltunk* című kétszeres Oscar-díjas filmben Robert Redford partnereként szerepelt. Streisand talán leghíresebb filmjében, a Yentl-ben, korán elveszített édesapjának állított emléket: nemcsak játszott benne, de írója, rendezője és producere is ő volt. A filmtörténetben elsőként nyerte el ezzel a legjobb női rendezőnek járó Golden Globe-díjat 1984-ben.

Streisand elkötelezett demokrata, dalaiban is nyíltan bírálta Donald Trumpot. Több millió dollárt költött jótékonysági célokra, Kaliforniában létrehozta az édesapjáról elnevezett Streisand Alapítványt, a humanitárius társadalmi ügyek támogatására. Los Angelesben a szívbeteg nők gyógyítására alapított kórházat. Bár a Hollywood csillaga nem vallásos, zsidó identitását fontosnak tartja. Sikerült megvalósítania egyik legnagyobb álmát, hogy Golda Meir izraeli miniszterelnök-asszonynak énekelhessen.

Nem könnyű feladat magyar színésznőként világsztárt alakítani. Gallusz Nikolett azonban mestereitől azt tanulta, ne kívülről, utánzással közelítsen a karakterhez, hanem a belső azonosságokat keresse. Nikit is szabálytalan szépségnek, rendhagyó személyiségnek tartják, Streisand fanyar humora és akaratereje is közel áll hozzá: „Tinédzserkoromban jutottam hozzá először Barbra Streisand lemezeihez, és sokat segített az énektechnikámon, hogy rengeteget hallgattam őt. Példaképem lett, meghatározta a musical iránti rajongásomat is. Úgyhogy ez a szerep számomra: ajándék.”

Legközelebbi előadások a Spinozában: november 7., november 23.

Egy erzsébetvárosi forradalmár

A megtorlás utolsó áldozata

Nickelsburg László nem adta olcsón. Ritka az a szívós harckészség, ötletesség, amellyel a Baross téri-erzsébetvárosi felkelők parancsnoka olyan bírákkal szemben védte életét, mint a gyilkolni mindig kész Tutsek Gusztáv Vazul (az utóbbi Tutsek harmadik neve), vagy a „Mosolygó Halál”, Borbély János.

Buják Attila

Nickelsburg bizonyos értelemben Erzsébetváros jellegzetes alakja. Minden lánctalp átgázolt rajta. 1924-ben zsidó családban született, apját, aki pincér volt, háromévesen elveszítette, Weisz Róza, az anya nehezen nevelte a négy gyereket. Róza mamát és László három testvérét Bergen-Belsenben megölték, ő a munkaszolgálatból szökve a háborút Pesten élte túl.

Ötvenhatban akár a rendszert védő élkáder is lehetett volna. Belépett például a pártba, általános-műszerész képzettséget szerzett, az ötvenes években sztahanovista volt. A gyülekező nemzetőrök egy része egy darabig talán téglának tekintette. Hogy mégis volt benne szervezőkészség, azt a 120-160 fős Baross csoport karaktere bizonyítja. A fosztogatást megfékezte, az alá-fölérendeltségi viszonyokat hatékonyan működtette. A csoportot „Baross Köztársaságnak” hívták, amelyen Nickelsburg tekintélye révén, primus inter paresként uralkodott. A felkelők ambíciója nagy volt. Járőröztek a Keleti Pályaudvaron, a Rákóczi úton, vigyázták a Damjanich utcát, a Péterfy utca környékét, a Rottenbiller utcát. Tagadhatatlan, hogy a parancsnok engedélye nélkül nem vehettek volna részt a Köztársaság tér ostromában, s az azt követő szörnyű lincselésben. Mindez együtt halmazban (kísérlet a Népköztársasági államrend megdöntésére, felkelőcsoport szervezése, a pártház ostroma) elegendő volt legalább három halálos ítélethez. Hogy miért késett a döntés, miért Nickelsburg lett 1961-ben az utolsó áldozat, az a parancsnok ügyes védelmi taktikájából következett.

Nickelsburgot már decemberben letartóztatták. A Baross téri pereket általában a Tutsek tanácsra szignálták ki. Tutseknek akkor már híre volt. Első lépésként a védelem Tutsek személyét próbálta a perből kiemelni. Elfogultsági kifogást nyújtottak be. Hamis tanúk alkalmazása és politikai hangulatkeltés mellett kifogásolták, hogy a bíró a vádlotthoz hasonlóan belvárosi kötődésű. Nickelsburg a Dembinszky utca 38-ban nevelkedett, a forradalom idején a Thököly úton lakott a pályaudvarral szemben. Mivel Tutsek is belvárosi lakos és a nemzetőröket nem kedvelte, a lövöldözés is idegesítette, a védelem ezért nem számíthatott tárgyilagos ítéletre. A kifogást a bíró lesöpörte, jéghidegen kijelentette: a bíró lakhelyének ehhez nincs köze, ez nem akadályozhatja a szocialista törvényesség érvényesítését.

Érdekes módon, teljesen váratlanul valahogy mégis más bíró kapta a fárasztó persorozatot. Az ezt követő események (első fok, másodfok, fellebbezések) után úgy nézett ki, hősünknek talán nyert ügye lehet. Az első eljárás végén jogerősen életfogytiglani börtönbüntetést kapott. Megkezdte szabadságvesztése letöltését. Így telt el egy bitó nélküli, feszültségmentes év.

1959-ben váratlanul megfordult a szél. A hatóság új nyomozást rendelt el. Az új kádári narratíva szerint a Köztársaság téri ostrom volt „az ellenforradalmi cselekmények csúcsa.” Ezt nem lehetett szó nélkül hagyni. Az új eljárásban a társaitól elszigetelt fogolynak a cellába telepített „zárkaspicliktől” körülvéve kevés esélye volt. A megtorlások utolsó halálos áldozataiként Nickelsburg Lászlót és két társát, Hámori Istvánt, Kovács Lajost 1961 júliusában a Tutseknél is vérmesebb bíró, Borbély János, a bitó alá küldte.

A korabeli perek kutatója, Eörsi László szerint a főhős, Nickelsburg László ’56 érdekes alakja. Nem volt szent, nem volt folttalan, akadnak zűrös tettei. Nem fogható Iván Kovács Lászlóhoz, a Corvin Köz ragyogó parancsnokához, vagy a szabadság tiszta lelkű mártírjához, a bíróság előtt is őszintén beszélő Angyal Istvánhoz. Pusztulása mégis shakespeare-i tragédia. Sorsa, elkeseredett küzdelme az életért, amely az elporló iratokból kiolvasható, ma is megrendítő.

Erzsébet (Lenin) körút. Fortepan / Virány László

Színészlegendák a forradalomban

Az ötvenhatos forradalomban a legnagyobb hazai színészeink közül többen is aktív szerepet vállaltak. Egyikük sem akart hős lenni, de felismerték: sorsfordító időkben ki kell állni a magyar szabadság mellett. Nem hallgathatnak. Róluk szólt Kaczvinszky Barbara „Akinek a sorsa összefonódott 56’-tal” című kétrészes előadása október 12-én a Dohány, illetve 14-én a Dózsa György úti nyugdíjas klubban.

Sándor Zsuzsa

A bátor színészek közül itt hármat idézünk fel, s mindannyian kötődtek Erzsébetvároshoz is. Mészáros Ági 1956-ben már kétszeres Kossuth-díjas színésznő volt, a Nemzeti Színház tagja, Rákosi Mátyás is rajongot érte, budai villát is felajánlott neki, amit a színésznő nem fogadott el. A politikától mindig távol tartotta magát, a forradalom kitörése után azonban, 1956. október 29-én mégis vállalta, hogy a Parlamentből rádión keresztül üzenjen a hallgatóknak: „Ebben az országban csak úgy élhetünk, ha mi magyarok magunk intézzük sorsunkat. Ezt csak abban az esetben tudjuk, ha a szovjet csapatok elhagyják hazánkat. Én a magam részéről csak akkor fogok tovább dolgozni, ha ez az ígéret a legközelebbi napokban valóra válik.” Bár a forradalom leverése után Mészáros Ágit visszavették a Nemzetibe, mivel rádióbeszédét nem volt hajlandó visszavonni, csak epizódszerepeket kapott, a filmesek is megfeledkeztek róla. Bár 1983-as nyugdíjazásáig a Hevesi Sándor téri Nemzetinek tagja maradt, az évtizedekig tartó mellőzés miatt az egészsége is megroppant. A közönség alig láthatta.

Darvas Iván egy felvidéki kisközségben született, majd Prágában élt gyerekkorában. Édesapja magyar újságíró volt, s a család 1939-ben Budapestre költözött, a Damjanich utca 32-be. Iván ekkor 14 éves volt és 1947-ig lakott itt. Bár azután is naponta visszajárt a kerületbe, mivel a Madách Színház tagja lett. Igazi sztár volt: a *Liliomfi* címszerepében meghódította a mozinézők szívét is. Bátyját, Attilát, koholt politikai vádakkal 1953-ban letartóztatták. A forradalom kitörése után Iván tagja lett a Madách Színház Forradalmi Bizottságának. Mikor megkezdődött a politikai foglyok szabadon bocsátása, társaival a Kozma utcai Gyűjtőfogházba ment, hogy a még ott raboskodó testvérét kiszabadítsa. Vele együtt 140 politikai elítélt nyerte vissza szabadságát. A forradalom bukása után Iván bátyja nyugatra emigrált, hívta magával öccsét is. Ő azonban maradt: magyar színész akart lenni. Budapesten tartóztatták le 1957-ben, és két évet ült a börtönben. Későbbi visszaemlékezéseiben mégis azt mondta: nem a börtön volt a legnehezebb, hanem az utána következő évek.

Darvas Iván. Fotó: MTI, Keleti

Mensáros László

Eltiltották a színészi pályától, segédmunkásként egy Damjanich utcai műanyag fröccsöntő műhelyben dolgozott. Inni kezdett, hogy a reménytelenséget elviselje. Csak 1963-tól léphetett fel újra a miskolci színházban, később a Vígszínház szerződtette. Nemcsak a szakmai rehabilitációját élhette meg, de a politikait is: 1989-ben, Nagy Imre újratemetésén, egykori 56-os fogolytársával, Mensáros Lászlóval olvasták fel a 301-es parcellánál az 1956 után kivégzett mártírok neveit.

Az egykori cellatárs, **Mensáros László** 1956-ban nem először ült már börtönben. Korábban polgári származása miatt kirúgták a Színművészeti főiskoláról, elkeseredésében disszidálni akart, de a határon elkapták. Tiltott határátlépés miatt 13 hónapra ítélték. 1949-ben szabadult, majd a Debreceni Színház fogadta be, ott játszott 1956-ban is. Október 23-án egyik alapítója lett a teátrum forradalmi bizottmányának. Félő volt, hogy a társulaton belül is véres összecsapások törnek ki, s Mensáros higgadt, békéltető fellépésének volt köszönhető, hogy nem szabadult el az erőszak. Ám 1958-ban mégis letartóztatták, s csak 1960-ban szabadult. Egy textilgyárban lett segédmunkás, s csak évek múlva térhetett vissza a színpadra. 1964-től húsz éven át volt a Madách Színház tagja. Élete utolsó tíz évében a Barcsay utca 14-ben lakott. Mensáros a börtönben tért meg, s keresztény világnézete miatt a rendszerváltáskor eleinte az MDF-et támogatta. Sohasem politizált aktívan, és az SZDSZ-es országgyűlési képviselőnek megválasztott Darvas Ivánnal mindvégig megőrizték a barátságot.

Emlékkiállítás a Klauzál téren

October 23-án déli 12 órakor Polgár Csaba színművész közreműködésével a Klauzál téren nyílik meg az „56 feketén fehéren" című szabadtéri tárlat, ami a Fortepan korabeli képeivel emlékeztet a forradalom és szabadságharc eseményeire. A szabadtéri kiállítás kurátora N. Kósa Judit, történész-újságíró. A helyi események civilek által rögzített pillanatainak fekete-fehér lenyomatát láthatják az egyedi kiállítást megtekintők. Képzeletben visszatérhetnek a 70 évvel ezelőtti Klauzál térre, Nagykörútra, Rákóczi útra; és abba az időbe, amikor az ősz a bátorság, a szabadság és a fiatalság szelét hozta a kerületbe. De a remény és a félelem is itt remegett a házak között: hiszen a többség még jól emlékezett a fegyverek kelepelésére 1944-ből. Közülük is nagyon sokan hagyták el örökre ezt a környéket és kerestek új hazát maguknak messze Erzsébetváros golyólyuggatta házfalaitól.

KULT7 PROGRAM 2026. november

A kultúrnegyed. Neked.

MI A KULTÚRA OLDALÁN ÁLLUNK!

KULT7 | Király utca 11.

Október 27. 19.00

A történelmi filmek színe és visszája

Gyimesi Emese irodalomtörténész és Katona Csaba történész vetítéssel egybekötött beszélgetés-sorozata

A GUINNESS CSALÁD

A játékfilm nem dokumentumfilm, miért is várnának tőle a nézők bármiféle hitelességet? Pedig a történelmi filmek alapvetően formálják a múltról alkotott képzeteinket. Hogyan lehet egy film egyszerre történelmileg hiteles és dramaturgiailag izgalmas? Ezen az estén A Guinness család és az ő történetük kerül górcső alá. *Jegyár: 1000 Ft/Erzsébetvárosiaknak 500 Ft*

November 3. 19.00

Kult7 Kvíz - Fesztiválok

Gyere max. 5 fős csapatoddal vagy akár egyedül is! Kvízmester: **Gróf Ági**
Jegyár: 1200 Ft/fő

November 4. 18.00

Semmi sem lett elfelejtve

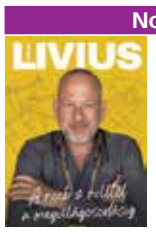
Bankó Gábor, a 444 fotóriporterének kiállítás-megnyitója.
Az estén a magyar rocktörténelem jeles alakja, **Barcs Miklós** (Flash zenekar) egy meglepetés-performansszal készül...
A részvétel díjtalan!

November 5. 19.00

Bűnügyeink

A szépirodalomban is feldolgozott híres erzsébetvárosi bűnügyek
Dr. Kiss Anna jogász, kriminalista ezúttal a Léderer-ügyről, a Mágnás Elza- gyilkosságról, és a Kazinczy utcai kasszafúrók gaztetteiről mesél.
Jegyár: 1500 Ft / Erzsébetvárosiaknak 1000 Ft.

November 6. 18.00

Varga Livius: A rock & rolltól a megvilágosodásig

Könyvbemutató és Varga Livius Show Band koncert
A részvétel mindenkinek díjtalan!

November 6. 18.00

- KULT7 Galéria / Klauzál tér 6. MŰVÉSZEK A HETI BETEVŐÉRT - 11. KIÁLLÍTÁS ÉS JÓTÉKONYSÁGI AUKCIÓJÁNAK megnyitója

Az esemény bevétele a Heti Betevő éves költségvetésének jelentős részét fedezi, így minden licit valódi segítség a rászorulóknak. 99 művész, festő és fotográfus ajánlotta fel munkáit, amelyeket a Heti Betevő javára árverezünk el.
Megnyitja: **Hann Endre** szociálpszichológus
Közreműködik: **Gombkötő Viktória** klarinétművész

November 8. 16.00

Nosztalgia délután / Táncdalfesztivál 2026.

Visszautazunk az időkapszulával kb. 50 évet, hogy újra meghallgathassuk Zalatnay Sarolta, Koncz Zsuzsa, Harangozó Teri legszebb dalait. Közreműködnek: **Sudár Gyöngyvér, Denk Viktória, Fülöp Zsuzsanna.**
Jegyár: 1000 Ft/ Erzsébetvárosiaknak ingyenes, de regisztrációhoz kötött: kult7@kult7.hu

November 10. 18.00

Kordos Szabolcs: Egy város bűnös titkai - könyvbemutató

A szerzővel **Finy Petra** beszélget a könyv kulisszatitkairól és a legizgalmasabb bűnügyi történetekről a könyvből. A bemutatót követően lehetőség van a kötet megvásárlására és dedikálásra is.
A részvétel díjtalan!

November 11. 19.00

Freskó a lelkednek! - A művészettörténet fordulópontjai

Dr. Gimesy Péter művészettörténész-filozófus az európai művészettörténetet meghatározó mesterek életműveit bemutató előadás-sorozata.
„A küzdés maga" - Michelangelo művészete.
Jegyár: 2000 Ft/ Erzsébetvárosiaknak 1000 Ft.

November 12. 10.00

Tévedések és kudarcok a tudomány és a technika világában

Természettudományos előadás
A tudomány és a technika világában is előfordulnak véletlenek, tévedések és kudarcok...
A belépés díjtalan!

November 12. 18.00

KULT7 Filmklub - Csendszimfónia

(Mr. Holland's Opus) (1995)
Egy tehetséges zeneszerzőről szól a film, aki pénzkereseti okokból zenetanárnak áll egy középiskolában, és miközben egy saját, maradandó művön álmodik, végül az általa tanított diákok életén keresztül teljesedik ki az élete.
A vetítés után **Molnár Kata Orsolya** filmszakértő **Rajk Judit** magyar énekművésszel, a Zeneakadémia Kodály Intézetének igazgatójával, habilitált egyetemi tanárral beszélget.
Jegyár: 1000 Ft/Erzsébetvárosiaknak 500 Ft

KULT7 Galéria | Klauzál tér 6.

November 6. 18.00

MŰVÉSZEK A HETI BETEVŐÉRT - 11. KIÁLLÍTÁS ÉS JÓTÉKONYSÁGI AUKCIÓJÁNAK megnyitója

Az esemény bevétele a Heti Betevő éves költségvetésének jelentős részét fedezi, így minden licit valódi segítség a rászorulóknak. 99 művész, festő és fotográfus ajánlotta fel munkáit a nemes cél érdekében.
A tárlatot megnyitja: **Hann Endre** szociálpszichológus
Közreműködik: **Gombkötő Viktória** klarinétművész.
A részvétel mindenkinek díjtalan!

November 7. 11.00

Metrum Magic Zenedélelőtt

Rákóczy Anna fuvolaművész és **Rozmán Lajos** klarinétművész a kamarazene csodálatos világát mutatja meg. A novemberi foglalkozáshoz Horia Dumitrache basszusklarinéttal csatlakozik. Az együtt zenélés öröme, a zene örömteli ismerete. Játékos dallamok, varázslatos hangok. Mindez egy kortárs galéria ölelésében.
Jegyár: 1500 Ft / Erzsébetvárosiaknak díjtalan!

Kapcsolat: 1075 Budapest, Király utca 11. | 0630 317 6637
titkarsag@kult7.hu | www.kult7.hu
www.facebook.com/KULT7 Erzsébetváros
Online jegyvásárlás: www.kult7.jegy.hu
A PROGRAMVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

CSÁNYI5
Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár

1077 Budapest, Csányi utca 5. Az állandó kiállításunk nyitvatartási ideje: keddtől péntekig, valamint vasárnap: 14:00-18:00 - Hétfőn és szombaton zárva. Tel.: (1) 351 7298

Október 29. 17:00
VIRCSAFT: Mit kezd a kultúra az eutanáziával? – Veiszer Alinda sorozata
Veiszer Alinda színházkibeszélő sorozatának novemberi alkalmán egy különleges témát, az eutanáziát járjuk körbe a művészetek felől. Alinda beszélgetőtársai: Gerő Marcell filmrendező, aki részeket mutat meg a közönségnek, a Karsai Dánielről készült dokumentumfilmjéből. Szenteczki Zita színházi rendező, aki Dániel megrázó történetéről színdarabot állított színpadra. A harmadik beszélgetőpartner Barcsi Tamás filozófus lesz. *Az eseményre a belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni az ertektar@erzsebetvaros.hu e-mail címen lehet.*

November 3. 17:00
TÖREDÉKEK A MAGYAR ZSIDÓSÁG TÖRTÉNETÉBŐL 3.: Dénes Gábor filmsorozata
Csodarabbik; vallási felvilágosodás; Chorin Áron, a zsidó vallás modernizálása; II. József rendeletei: a zsidóknak német iskolák és német családnevek; a reformkor és a zsidóság; egyenjogúsító törekvések; Deutsch és fia, a hatvani cukorgyár; a Nyugat c. lap létrehozása; szabadságharc; zsidók tiszti rangban; a szabadságharc után, Haynau bosszúja. Az eseményre jegyek 1500 Ft-os áron a helyszínen a jegyx1 felületén vásárolhatók.

November 4. 18:00
LÉPCSŐHÁZI TÖRTÉNELEM ÉS POLGÁRI OTTHONOK: egy évszázad zsidó mindennapjai flódnival
A Csányi5 állandó kiállítása otthonokon és műhelyeken keresztül kalauzol minket végig a neológ polgárok, munkáscsaládok hétköznapjain a 19. század végétől 1945-ig. Őri Ádám *Egymás tükrében* című tárlata az erzsébetvárosi és a magyar zsidóság sorsfordító pillanatait köti össze a globális zsidóságot meghatározó folyamatokkal. November 4-én ezen a két kiállításon tart közös tárlatvezetést Bojtor Zsófia és Őri Ádám.
Jegyek a helyszínen és a jegyx1 online platformon kaphatók 2500 Ft-os áron, amely a részvétel mellett egy adag flódnit és egy lattét is tartalmaz minden látogatónknak.

November 15. 15:00
HA ÉN FELNŐTT VOLNÉK- zenés játék gyerekeknek és felnőtteknek
Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék – egy előadás, amelyben a gyermekkor újra életre kel
Ötven perc, amely után a gyerekek mosolyognak, a felnőttek pedig egy kicsit újra gyerekek lesznek.
Rendező: Vas Zoltán Iván, előadja Nyári Bea.
Jegyek 1500 Ft-os áron kaphatók a helyszínen és a jegyx1 online felületén. 6 éves kor alatt az előadás megtekintése ingyenes.

Töklámpások a Klauzál téren

Különleges tökfaragás lesz október 30-án a Klauzál téren: a KULT7 jóvoltából a program mindenkinek ingyenes és az első száz résztvevő ajándékba kapja a faragnivalót.

A Töklámpások estje 16 órakor kezdődik, és a faragáson kívül csokikeresés és forró tea is lesz. A szervezők azt kérik: mindenki hozzon magával eszközt, kifejezetten tökfaragásra alkalmazhatót. Cserébe ígérik, hogy jókedvben nem lesz hiány. 17 órakor varázslatos mesekoncert kezdődik, majd Kőhalmi Ferenc zenés bűvészshow-t ad elő, 18 órától pedig egy igazán látványos tűzzsonglőr bemutatóval lép fel az Artist Company. A közösségi élmény végén együtt gyújtják meg a töklámpásokat. A kifaragott tököket haza lehet majd vinni. A halloweenhez kapcsolódó „tökölésnek" van magyar vonatkozása is: már az Árpád-házi királyok idejében is töklámpásokkal világították meg a várak tornyait, a XX. század eleji paraszti világban pedig ezzel ijesztgették egymást az emberek.

Október 30-án este retró partival folytatódik a halloweenezés a KULT7-ben. A felhőtlen szórakozásról és táncról DJ Frank és Batánovics Lili gondoskodik, aki élőben énekli a legnagyobb retró slágereket. A legcsúfosabb boszorkány és a legijesztőbb szellem versenyét is megrendezik, értékes nyereményekért, de persze nem kötelező jelmezben érkezni. A KULT7-ben, a Király utca 11-ben 19 órától éjfélig tart a buli. **K. V.**

BISCHITZ JOHANNA
Integrált Humán Szolgáltató Központ

Programajánló a Nappali klubok kínálatából:

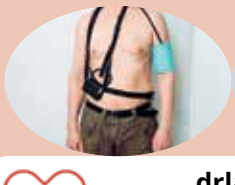
- **Október 26. 14.00** - Őszi dallamok Szenti Évi és a Dózsa Zenepódium előadásában (Dohány u. 22-24.)
- **Október 27. 13.00** - Senior Challenge – kihívás: Séta a városligeti Rózsa kertbe (Király u. 97.)
- **Október 28. 14.00** - Hangtálas meditáció a Dózsa klubban. (Dózsa Gy. u. 46.)
- **Október 29. 14.00** - Idősek Hónapja Záróbál a Kult7 Művelődési Központban. (Király u. 11.)
- **November 10.**: Márton- napi libazsíros-töpörtyűs parti a Dózsa Bentlakásos Otthon kertjében

Az aktuális programokról a klubokban, a www.bjhuman.hu oldalon és a 06-1-322-63-62-es telefonszámon lehet tájékozódni.

Biztos, hogy jól beállított a vérnyomása?
24 órás vérnyomás monitorozás (ABPM).

Részletes hipertonológusi kiértékeléssel.
Rövid előjegyzési idővel.

Péterfy17 MAGÁNRENDELŐ
drladanyiagnes.hu
+3670 5503989

SZUSI SZERINT

A feminista színházcsináló és a palócleves

Kati napközis kaján nőtt fel, mindet utálta, egyedül a csokival leöntött piskóta jelentett számára egy kis élvezetet. Anyukája tanítónő volt, nem tudott főzni, Nagymama nem engedte be a konyhába. Egyedül Ómika, a másik mama konyhai tudománya hatott rá, leginkább Ómika levesei. Mellé Dosztojevszkij, meg a világirodalom összes: a tűzhely mellett, ételt kavargatva hagyta el a drága Ómika száját. Irodalmi műveltséget szívott magába már gyerekként az RS9 színház igazgatója, s ez mindig is jobban izgatta, mint a konyhaművészet. Apuka aranyos volt, néha megmentette a családot Édesanya főztjétől, elmentek vendéglőbe, de takarékossági okokból soha nem kapott senki egész adagot. A kaján való spórolásban az volt a jó, hogy sokat utaztak, bejárták az országot, többnyire éhesen.

Fiatalasszonyként is gyakran volt éhes, erre emlékezik, és arra, hogy mindig nézték a párjával, hova, melyik rokonhoz lehet elmenni enni egy jót. Balkay Gézának, harmadik férjnek köszönheti, hogy vele együtt a főzés és az evés öröme is megérkezett közös világukba. A színészzseni imádott a konyhában sürögni, finom főzelékeket habart, férfitortát sütött, megtanította apró titkokra feminista feleségét, például, hogy a paradicsomleves fahéj nélkül nem az igazi. A dolgok helyükre kerültek, Géza főzött és rendezte Katit a színházban, Kati pedig játszott és élvezte az élet ízeit.

Géza fiatalon halt meg, már húsz éve, Kati magának ritkán főz, viszont a vendégeit ellátja finom ételekkel, gyakran kísérletezik a konyhában. A levesek mestere lett, mindig lepirítja a fűszereket, együtt a zöldségekkel, és utána önti csak föl vízzel. Sütni sosem szokott, egyedül csúsztatott palacsintát, evezős korában ő volt a palacsintafelelős, lánya viszont kiválóan süt tízéves korától, mindenféle süteményt, hogy kitől tanulta, rejtély, tőle biztos nem.

Erzsébetvárosban, a Rumbach Sebestyén utcában tölti élete nagy részét, a próbák szünetében a Madách téri irodaházban ebédel, szerinte az a legolcsóbb és legjobb hely a belvárosban, csak ebédidőben vannak nyitva, bizonyosan ellátogatok oda.

Diósjenői házában minden augusztusban, a születésnapja alkalmából barátokat hív, együtt esznek-isznak-ünnepelnek. Ilyenkor Nógrádi palóclevest készít tiszteletükre, ez a specialitása. Az a recept az alapja, amit anno Gundel Károly készített Mikszáth Kálmán tiszteletére.

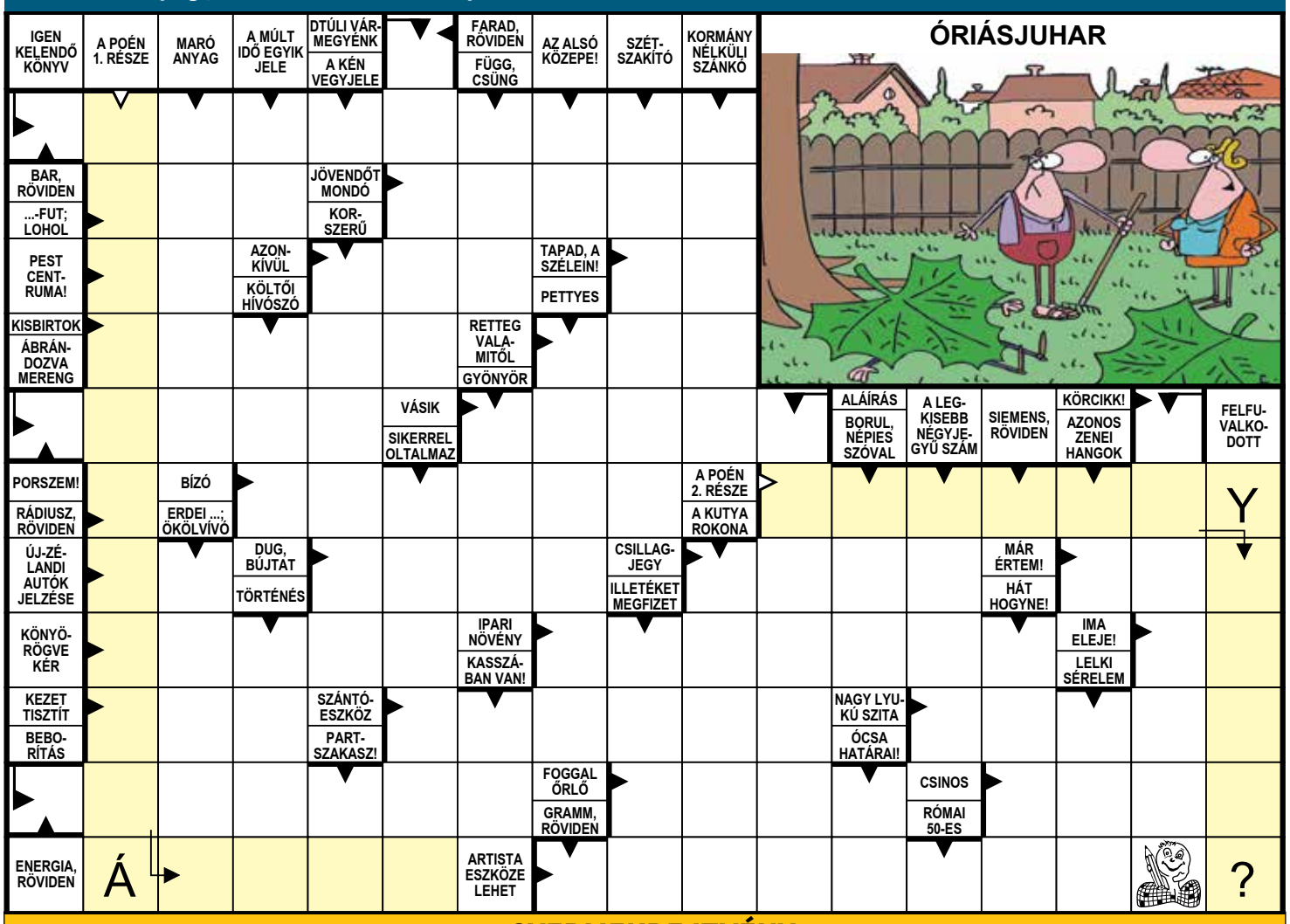
Hozzávalók (4 adagra)

500 g bárányhús vagy marhalábszár, 250–300 g zöldbab, 4–5 db burgonya (kockázva), 1–2 db sárgarépa és 1 db fehérrépa, 2 fej vöröshagyma és 4 gerezd fokhagyma, 2 evőkanál sertészsír, 2 teáskanál fűszerpaprika, 3 db babérlevél, 1 teáskanál fűszerkömény, só, bors, 2 liter víz vagy hús alaplé, 1 kis doboz tejföl, 1 evőkanál finomliszt (habarás),
1 evőkanál ecet vagy friss citrom leve (a jellegzetes savanykás ízért), friss kapor

Pörköltalapra dobjuk a felkockázott húst, a köményt, a sót, a borsot és a babérlevelet. Felöntjük, és félpuhára pároljuk. Hozzáadjuk a sárgarépát, a fehérrépát és a zöldbabot, majd felöntjük a maradék vízzel vagy alaplével. Amikor a zöldségek majdnem megpuhultak, beletesszük a kockázott burgonyát. A tejfölből és a lisztből habarást készítünk, amit belekeverünk a levesbe. Hozzáadjuk a citromlevet vagy ecetet, átforraljuk, friss kaporral tálaljuk.

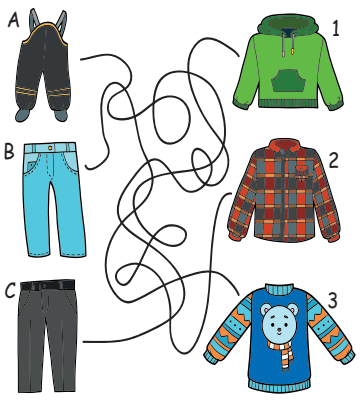
Enni öröm, ugye? **Szusi**

Az október 8-i számunkban megjelent keresztrejtvény megoldása: A SZÜRETKOR SZORULT BELE AZ URAM. A megfejtők közül Törökné Rajtmár Marianna olvasónk nyert két színházjegyet. Mostani rejtvényünk megfejtését is az ujsag@erzsebetvaros.hu címre várjuk. A beküldési határidő: október 15. Ezúttal kedvezzen önnek a szerencse!

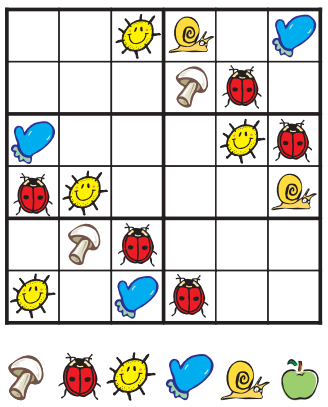

GYERMEKREJTVÉNY

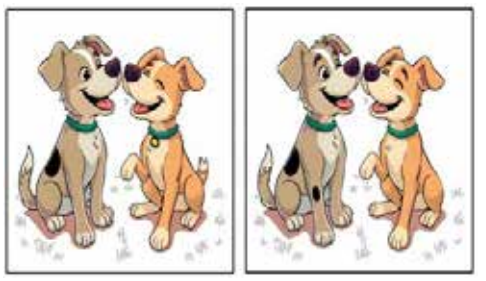
Párosítsd össze a nadrágokat a pulcsikkal!

Rajzold az üres négyzetekbe a hat ábra valamelyikét úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden ábra egyszer forduljon elő!

Találd meg a két kép közti öt apró különbséget!

Megfejtések: A: 2; B: 3; C: 1.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Festést, burkolást, parkettázást, kisebb kőműves munkákat vállalok, nyugdíjasoknak kedvezménnyel, bútormozgatással, takarítással. Tel.: 06-30-422-1739.

Nerc, róka, mindenfajta szőrmebundát vásárlok, teljes ruhaneműhagyatékot, kiegészítőket, ékszereket. Tel.: 06-20-229-0986.

Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal. Fa és műanyag ajtó, ablak, bútorgyártás, javítás. Helyszíni felméréssel: 06-20-957-9533.

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. Andrássy út 16. Tel.: 06-1-317-4757, H: 12-17, K-Sz: 10-17, Cs: 10-19.

Vásárolok vitrintárgyakat, porcelánokat, üvegtárgyakat, festményeket, órákat, retró tárgyakat, szobrokat, bútorokat, szőnyegeket, hímzéseket, könyveket és teljes hagyatékot kiürítéssel. Pátkai Krisztina: 06-20-374-6615.

SZOBAFESTÉS, -MÁZOLÁS, -TAPÉTÁZÁS bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC, szőnyegpadló lerakás. Minőségi precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998) Csapó György: 06-70-6355-777, 06-1-229-5694, festesma.iwk.hu

TERÉZVÁROSI TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT

„SEGÍTÜNK, HOGY ÖNÁLLÓBBAN ÉLHESSEN!"

A fogyatékossággal élő személy egyéni szükségleteihez igazított szolgáltatást képviselünk

A Terézvárosi Támogató Szolgálat személyre szóló segítségnyújtást biztosít a fogyatékos személyek számára a mindennapi önálló életvitelükhöz (A fogyatékos személyek jogairól esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI törvény meghatározása szerint).

Célunk az érdekképviselet: hozzásegíteni a fogyatékossággal élőket minél jobban elérni a lakókörnyezeten belül és kívül való önállóságot, hogy a meglévő képességeket működtessük, ezáltal (ha lehetséges) fejlődjenek, illetve a funkcióvesztés minél későbbi és minél kisebb arányú legyen (rehabilitáció elvét előtérbe helyezve).

Mindig a meglévő képességekre építjük a segítő szolgáltatást!

Támogató szolgáltatásban részesülhetnek

1993. évi III. tv. 65/C. § (4) és (5) bekezdése alapján a támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy, aki a jogszabály szerinti

- fogyatékossági támogatásban,
- vakok személyi járadékában, illetve
- magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy

Célcsoport:

- Látási fogyatékosság
- Mozgásszervi fogyatékosság
- Hallási fogyatékosság
- Autista spektrumzavarral lévő
- Egyéb fogyatékosság (DOWN szindróma)
- Értelmi fogyatékosság
- Halmozott fogyatékosság

Segítő tevékenységeink:

SZEMÉLYI SEGÍTÉS, GONDOZÁS

SZÁLLÍTÓ SZOLGÁLTATÁS (biztonságos kerekesszékes személyszállítás)

A szolgáltatás igénybevételéről és térítési díjának feltételeiről érdeklődjön munkatársunknál:

+36 70 375 3684 **tamogato@tegosz.hu**

vagy személyesen akadálymentesített irodánkban: 1068 Budapest, Benczúr u. 35/C fsz.5. szám alatt.

Terézváros

FŐVÁROSI SZOCIÁLIS KÖZALAPÍTVÁNY

KIPUFOGÓ KLINIKA
KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
MŰSZAKI VIZSGA
1141. Bp. Fogarasi út 189.
Tel: 06/1-383-8055
www.kipufogo.hu

ERZSÉBETVÁROS

Erzsébetváros Önkormányzatának kéthetente megjelenő, ingyenes lapja.
A kiadásért felelős személy: Tóth János jegyző
ISSN 2062-5812 | Online ISSN 2062-5898

Főszerkesztő: Barát József
Munkatársak:
Buják Attila, Krausz Viktória, Sándor Zsuzsanna, S. Takács Zsuzsanna, Török Zsuzsa Gyöngy | Fotó: Bazánth Ivola, Kissimon István | Olvasószerkesztő: Dalia László | Tördelés: Komornik Andrea

A szerkesztőség elérhetőségei:
ujsag@erzsebetvaros.hu,
tel.: 06 (1) 462 3142.

Nyomda:
Mediaworks Hungary Zrt.,
9024 Győr, Újlak u. 4.